

3.versija
GROZĪJUMI APSTIPRINĀTI
biedrības „Partnerība Daugavkrasts”
padomes sēdē
Valdlauči, 21.01.2025.

**BIEDRĪBAS
“PARTNERĪBA DAUGAVKRASTS”
DARBĪBAS TERITORIJAS
SABIEDRĪBAS VIRZĪTAS VIETĒJĀS ATTĪSTĪBAS
STRATĒĢIJA
2023.-2027.GADAM**

SATURS

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	3
KOPSAVILKUMS	4
1 SASKANOTĪBA AR NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMU UN PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM	5
2 ESOŠĀS SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS.....	6
2.1 DARBĪBAS TERITORIJA.....	6
2.1.1 Vispārējs ģeogrāfiskais apskats.....	6
2.1.2 Sociāli ekonomiskais apskats	6
2.1.2.1 Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas	8
2.1.2.2 Nodarbinātība un uzņēmējdarbība	11
2.1.2.3 Nevalstiskās organizācijas.....	14
2.1.2.4 Tūrisma, aktīvās atpūtas, sporta un kultūras infrastruktūra	15
2.1.3 VRG darbības teritorijas pamatojums	15
2.1.4 Kopsavilkums un secinājumi	16
2.2 PARTNERĪBAS SVVA STRATĒGIJAS ĶEKAVAS NOVADAM 2015.-2020. GADAM UN 2021.-2022. GADA PĀREJAS PERIODAM ĪSTENOŠANAS REZULTĀTI.....	16
2.3 PARTNERĪBAS PRINCIPA NODROŠINĀŠANA	19
2.4 TERITORIJAS STIPRO UN VĀJO PUŠU, IESPĒJU UN DRAUDU IZVĒRTĒJUMS	20
2.5 PARTNERĪBAS DARBĪBAS TERITORIJAS UN KOPIENU ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBAS.....	25
2.6 ILGTSPĒJĪBAS TENDENCES PARTNERĪBAS TERITORIĀ.....	25
2.7 STARPTERITORIĀLĀS UN STARPVALSTU SADARBĪBAS VAJADZĪBU NOVĒRTĒJUMS	26
3 STRATĒĢISKĀ DAĻA	28
3.1 VĪZIJA UN STRATĒĢISKIE MĒRĶI.....	28
3.2 SASNIEDZAMIE REZULTĀTI	28
3.3 INOVATĪVO RISINĀJUMU IDENTIFICEŠANA	29
4 RĪCĪBAS PLĀNS	30
4.1 RĪCĪBAS PLĀNS 2023.-2027. GADAM KLP SP 2023.-2027. GADAM INTERVENCE “DARBĪBU ĪSTENOŠANA SASKĀNĀ AR SVVA STRATĒGIJU, TOSTARP SADARBĪBAS AKTIVITĀTES UN TO SAGATAVOŠANA”	30
4.2 CITA ĀRĒJĀ FINANSĒJUMA NEPIECIEŠAMĪBA UN PIESAISTĪŠANAS NOVĒRTĒJUMS	34
5 SABIEDRĪBAS VIRZĪTAS VIETĒJĀS ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJAS ĪSTENOŠANA UN NOVĒRTĒJUMS ..	35
5.1 VRG INFORMĀCIJAS TĪKLU VEIDOŠANA UN SADARBĪBAS NODROŠINĀŠANA AR DAŽĀDĀM TĀS DARBĪBAS TERITORIĀ ESOŠĀM ORGANIZĀCIJĀM.....	35
5.2 PAPILDINĀTĪBAS NODROŠINĀŠANA AR EIROPAS SAVIENĪBAS KOHEZIJAS POLITIKAS PROGRAMMU 2021.-2027. GADAM UN EIROPAS SAVIENĪBAS ATVESELOŠANĀS UN NOTURĪBAS MEHĀNISMA PLĀNU	36
5.3 PROJEKTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJU NOTEIKŠANAS PRINCIPI UN KĀRTĪBA, TOSTARP INTEREŠU KONFLIKTA NOVĒRŠANA	39
5.4 STRATĒĢIJAS ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANAS PROCEDŪRA	41
5.5 STRATĒĢIJAS ĪSTENOŠANAS ORGANIZĒŠANA	42
6 FINANSĒJUMA SADALES PLĀNS.....	44
PIELIKUMI	45
PIELIKUMS NR1: IEDZĪVOTĀJU APTAUJA	45
PIELIKUMS NR2: INTEREŠU KONFLIKTA NEESAMĪBA.....	51

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

CSP	Centrālā statistikas pārvalde
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ES	Eiropas Savienība
KLP SP 2023-2027	Latvijas Kopējā lauksaimniecības politikas stratēģiskais plāns 2023.-2027. gadam
LEADER	Saīsinājums no franču valodas: Saiknes starp darbībām lauku ekonomikas attīstībai
MK	Ministru kabinets
NVO	Nevalstiskās organizācijas
Partnerība	Biedrība "Partnerība Daugavkrasts"
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SVVA	Sabiedrības virzīta vietējā attīstība
VRG	Vietējā rīcības grupa
ZS	Zemnieku saimniecība

KOPSAVILKUMS

Biedrība "Partnerība "Daugavkrasts"" sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju sagatavojuusi un ievieš Ķekavas novada administratīvajā teritorijā. Stratēģija ietver iedzīvotāju, NVO un uzņēmēju skaitumu uz teritorijas potenciāla attīstību, tā labāku izmantošanu, turpinot sabiedrības aktīvu iesaisti stratēģijas mērķu īstenošanā.

Vizija: Cilvēku dzīvei un ģimenei, attīstībai un izaugsmei, darbam un atpūtai pieejama harmoniska un videi draudzīga telpa ar aktīvām kopienām un kohtām kultūrvēsturiskām vērtībām.

Stratēģiskie mērķi:

M1: Vietējo uzņēmumu izveide un attīstība Partnerības darbības teritorijā.

M2: Partnerības darbības teritorijas iedzīvotāju labklājības paaugstināšana.

M3: Kopienu aktivizēšana un attīstība Partnerības darbības teritorijā.

Rīcības un atbalsta apmērs:

Nr.p. k.	Mērķis/Rīcība	Atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu KLP SP 2023-2027 intervencē)
1.	M1: Rīcība 1.1. Atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai	50%
2.	M1: Rīcība 1.2. Lauku bīļete	
3.	M2: Rīcība 2.1. Publisko teritoriju labiekārtošana	50%
4.	M2: Rīcība 2.2. Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana	
5.	M2: Rīcība 2.3. Jauniešu iniciatīvas	
6.	M3: Rīcība 3.1. Atbalsts kopienu un viedo ciemu aktivitātēm	
7.	M3: Rīcība 3.3. Starptektoriālās un starpvalstu sadarbības veicināšana	
Kopā		100 %

Cita ārējā finansējuma piesaiste izskatīta sekojošām Partnerības darbības teritorijas attīstības vajadzībām:

- Ciemu un apkaimju iedzīvotāju kopienu aktivizēšanas nepieciešamība, t.sk. ciemu un apkaimju plānu izstrāde un ieviešana, savstarpējās sadarbības vecināšana, pieredzes gūšana, viedo ciemu iniciatīvas – nepieciešamais aptuvenais finansējuma apjoms ir 50 000 – 120 000 EUR;
- Pierīgas tūrisma pakalpojumu apvienošana vienotā piedāvājumā (Exit Rīga zīmola pilnveidošana un attīstīšana) sadarbībā ar pārējām partnerībām Pierīgas novados - nepieciešamais aptuvenais finansējuma apjoms ir 70 000 – 100 000 EUR;
- Uzņēmējdarbības savstarpējās sadarbības veicināšana, labās prakses piemēru pārņemšana, t.sk. sociālā uzņēmējdarbība, videi draudzīga uzņēmējdarbība, aprites ekonomika, digitalizācija, u.c.- nepieciešamais aptuvenais finansējuma apjoms ir 40 000 – 70 000 EUR.

Partnerība izveidota 2008. gada 3. septembrī, sākotnēji tajā apvienojoties sešiem biedriem. 2023. gada 1. janvārī Partnerībā ir 42 biedri, pārstāvētas ir pašvaldības, lauksaimnieku, uzņēmēju, NVO, lauku sieviešu un jauniešu intereses. 2022. gada 1. novembrī kopsapulcē tika ievēlēta pārstāvju lēmējinstitūcija – biedrības padome (ELFLA padome) 16 cilvēku sastāvā. Tā ir atbildīga par SVVA stratēģijas izstrādi un ieviešanu. ELFLA padome ir atbildīga par lēmumu pieņemšanu par projektu atbilstību stratēģijai. Partnerības ikdienas darbu un lēmumu pieņemšanu nodrošina valde divu valdes locekļu sastāvā, no kuriem viens ir administratīvais vadītājs.

1 SASKAŅOTĪBA AR NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMU UN PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Partnerības darbības teritorija atbilst Ķekavas novada teritorijai. Ķekavas novada pašvaldība ir izstrādājusi sekojošus plānošanas dokumentus¹:

- Aktualizētā Ķekavas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam;
- Ķekavas novada Attīstības programma 2021.-2027. gadam.

Ķekavas novada Attīstības programma 2021.-2027. gadam saskaņotība ar SVVA stratēģiju.

SVVA stratēģija			Pašvaldības attīstības programma	
Mērķis	Rīcība	Rezultāts	Mērķis	Rīcība
M2: Partnerības darbības teritorijas iedzīvotāju labklājības paaugstināšana.	2.1. Publisko teritoriju labiekārtošana.	Viena apdzīvota vieta ar uzlabotu infrastruktūru.	Dabas vide: Dabas resursu līdzsvarota un ilgtspējīga apsaimniekošana.	RV1-2. Publiskā ārtelpa ar uzdevumu nodrošināt publiskās ārtelpas, tajā skaitā parku un skvēru pārvaldību, attīstības plānošanu, uzturēšanu un attīstību.
	2.2. Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana.	Atbalstītas trīs interešu grupu aktivitātes.	Iedzīvotāju vajadzībām atbilstošs un visā novada teritorijā pieejams sociālo pakalpojumu tīkls.	RV2-1. Izglītība ar uzdevumiem: - veicināt mūžizglītības pakalpojumu attīstību atbilstoši iedzīvotāju nepieciešamībām; - atbalstīt un veicināt jaunatnes iniciatīvas un attīstīt darbu ar jaunatni.
	2.3. Jauniešu iniciatīvas.			
M1: Vietējo uzņēmumu izveide un attīstība Partnerības darbības teritorijā.	1.1. Atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai.	Izveidoti divi jauni uzņēmumi vai individuālie komersanti. Atbalstīti četri uzņēmumi.	Mūsdienīga, mājsaimniecību un uzņēmējdarbības vajadzībām atbilstoša infrastruktūra	RV3-5. Atbalsts uzņēmējdarbībai ar uzdevumu sekmēt uzņēmējdarbībai nepieciešamās infrastruktūras un teritorijas attīstību.
M2: Partnerības darbības teritorijas iedzīvotāju labklājības paaugstināšana.	2.1. Publisko teritoriju labiekārtošana.	Viena apdzīvota vieta ar uzlabotu infrastruktūru		RV3-6. Tūrisms ar uzdevumiem: - plānot, uzturēt un attīstīt pašvaldībai piederošu tūrisma un atpūtas vietu un objektu infrastruktūru;
M1: Vietējo uzņēmumu izveide un attīstība Partnerības darbības teritorijā.	1.1. Atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai.	Izveidoti divi jauni uzņēmumi vai individuālie komersanti. Atbalstīti četri uzņēmumi.		- atbalstīt tūrisma pakalpojumu attīstību
M3: Kopienu aktivizēšana un attīstība Partnerības darbības teritorijā.	3.1. Atbalsts kopienu un viedo ciemu aktivitātēm.	Atbalstītas iniciatīvas trīs ciemos/apkaimēs	Pašvaldības un interešu grupu sadarbība novada attīstības līdzsvarotības sekmēšanai	RV4-3. Sabiedrības līdzdalība ar uzdevumiem: - atbalstīt nevalstiskā sektora attīstību un darbību; - īstенot kopienu (apkaimju, iedzīvotāju) politiku.

¹ <https://kekava.lv/attistibas-programma-2014-2020-gadam/>

2 ESOŠĀS SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS

2.1 DARBĪBAS TERITORIJA

Partnerības SVVA stratēģiju izstrādāta visai Ķekavas novada teritorijai, kas sastāv no Baložu, Baldones un Ķekavas pilsētām, Baldones pagasta, Daugmales pagasta un Ķekavas pagasta, un kas plānošanas periodā 2023.-2027. gadam ir VRG darbības teritorija. Novada administratīvais centrs ir Ķekava.

Kopējā Ķekavas novada teritorijas platība: 444,26 km²², kas ir 0,7% no kopējās Latvijas Republikas teritorijas.

Apdzīvojuma struktūra: 3 pilsētas, 3 pagasti un 22 ciemi.

Ķekavas novada administratīvajā teritorijā ietilpst³:

- Baldones pilsēta – 9,52 km²,
- Baložu pilsēta – 7,13 km²,
- Ķekavas pilsēta – 9,37 km²,
- Baldones pagasts – 169,52 km²,
- Daugmales pagasts – 65,78 km²,
- Ķekavas pagasts – 182,93 km².

Ciemi, kam noteikts ciema statuss: Alejas, Bērzmente, Daugmale, Dzintari, Dzērumi, Jaunsils, Jenči, Katlakalns, Krogsils, Krustkalni, Lapenieki, Mellupi, Odukalns, Plakanciems, Pulkarne, Rāmava, Saulgoži, Skujnieki, Sūnupes, Vārpas, Vimbukrogs un Valdlauči.

2.1.1 Vispārējs ģeogrāfiskais apskats

Ķekavas novads atrodas stratēģiski izdevīgā vietā – Latvijas centrālajā daļā, kas sākas no Rīgas pilsētas dienvidu robežas un vairākus kilometrus stiepjas gar Daugavu.

Novads Ziemeļos robežojas ar Rīgas pilsētu, austrumos – ar Salaspils un Ogres novadiem, dienvidos – ar Bauskas novadu un rietumos – ar Olaines novadu.

Lielākās upes: Daugava, Ķekaviņa, Bērzene, Olekte, Misa, Ostvalda kanāls, ziemeļos uz Daugavas atrodas Rīgas HES ūdenskrātuve.

Lielākie ezeri: Titurgas ezers (12 ha), Lejasezers (5 ha).

Novada teritoriju šķērso valsts galvenie autoceļi A7 (Rīga - Bauska - Lietuvas robeža), kas vienlaikus ir gan Eiropas nozīmes autoceļš E67, gan autoceļš "VIA Baltica" un autoceļš A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils - Babīte).

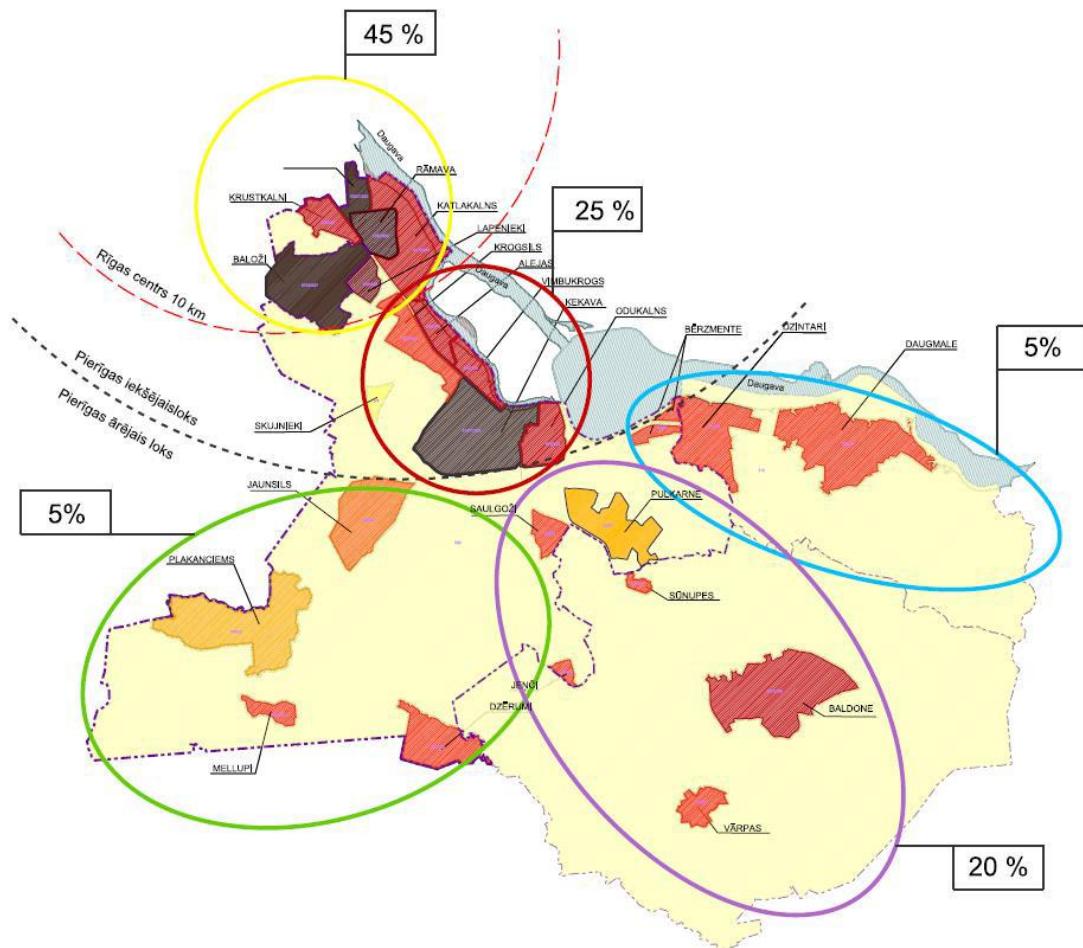
2.1.2 Sociāli ekonomiskais apskats

Ķekavas novadā 2022. gadā dzīvo 30 608 iedzīvotāju⁴. Novada teritorijā izteikti blīvākais vienlaidus apdzīvojums – 70% no novada iedzīvotāju kopskaita, dzīvo teritorijā no Rīgas robežas līdz autoceļam A5 (Rīgas apvedceļš) gar autoceļu A7 (Bauskas šoseja). Tā ir teritorija ar 12 vienlaidus izvietotām (saplūdušām) apdzīvotām vietām (1.1 attēls), to robežas faktiski identificējamas tikai pēc teritorijas plānojuma. Šeit ir Baložu pilsēta (6824 iedz.), Ķekavas pilsēta (5149 iedz.), un 10 novada ciemi ar aptuveni 9000 iedzīvotājiem. Pārējie 30% novada iedzīvotāji (~9000) dzīvo teritorijā aiz autoceļa A5 (Rīgas apvedceļš) jeb Pierīgas ārējā lokā. Šeit ir Baldones pilsēta (3661 iedz.) un 12 ciemi Baldones, Daugmales, Ķekavas pagastos.

² Oficiālās statistikas portāls, DRT011, 01.01.2023.

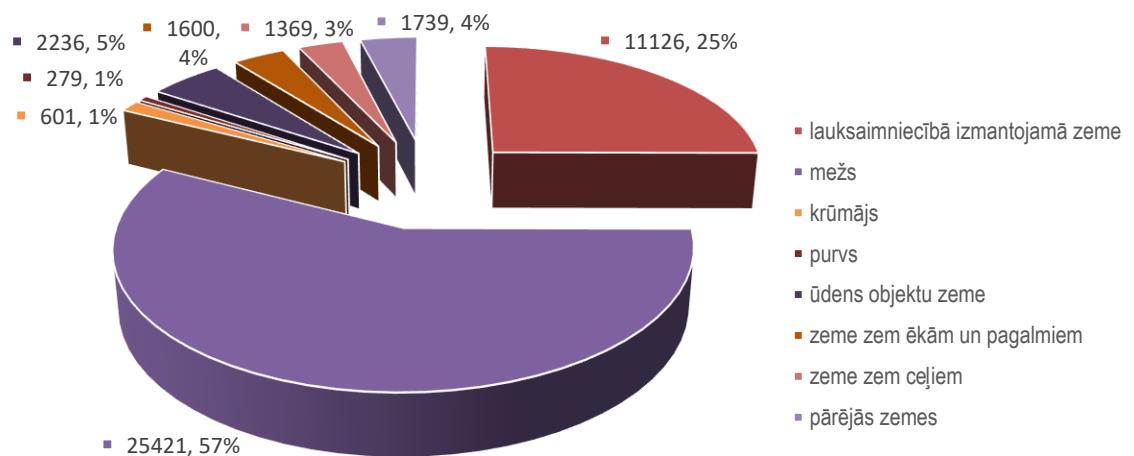
³ Oficiālās statistikas portāls, DRT011, 01.01.2023.

⁴ Oficiālās statistikas portāls, RIG010, 01.01.2022.

2.1. attēls. Iedzīvotāju procentuālais sadalījums Ķekavas novada teritorijā
Avots: Ķekavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 2021. gada aktualizācija

57% (25421 ha) no novada teritorijas klāj meži, 25% (11126 ha) ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme (2.1. attēls).

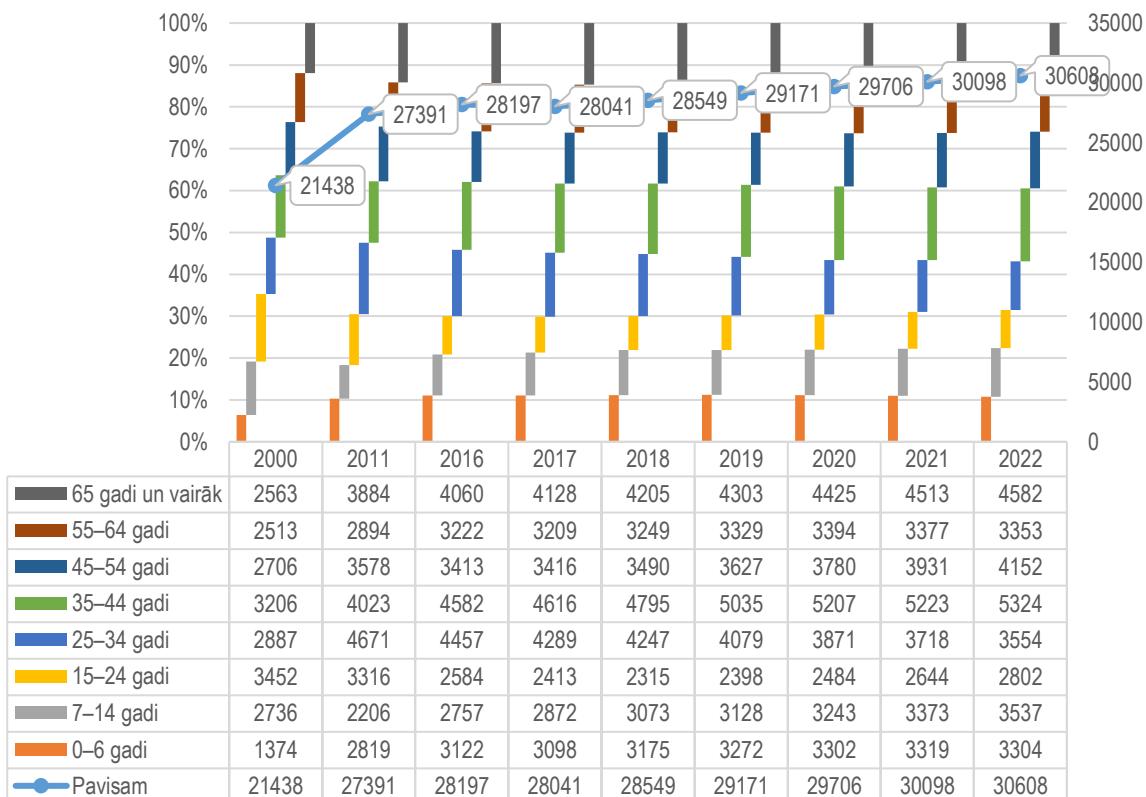
2.2. attēls. Ķekavas novada zemes sadalījums zemes lietošanas veidos, dati uz 01.01.2023.
Avots: Valsts zemes dienests, www.vzd.gov.lv

Ķekavas novadā darbojas vairāki lauksaimniecības produkta lielražotāji un ap 40 mājražotāji, kuri savu saražoto produkciju patēri paši, pārdod vietējiem iedzīvotājiem un Rīgas tirdzniecības vietās. Pārtikas veterinārā dienestā uzraudzībā reģistrēti 434 uzņēmumi. Šo uzņēmumu skaitā ietilpst arī 86 tirdzniecības vietas un citi pārtikas

izplatīšanas posma uzņēmumi, 16 barības (dzīvnieku) izplatīšanas uzņēmumi, 51 vairumtirdzniecības darbības uzņēmumi⁵.

2.1.2.1 Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas

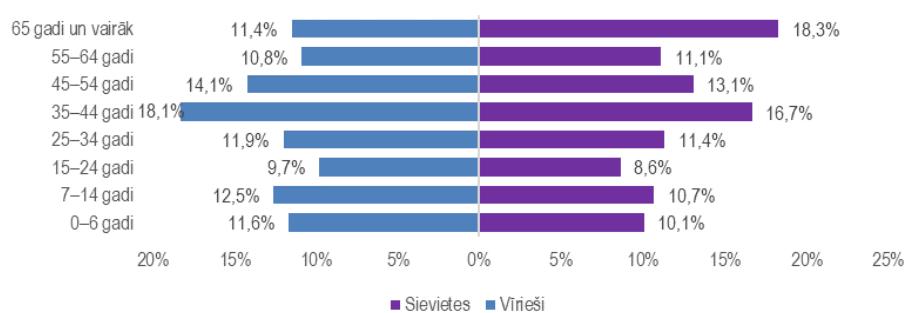
Ķekavas novadā turpinās pozitīva iedzīvotāju skaita pieauguma dinamika (skat. 1.3. attēls). Novada iedzīvotāju vidējais vecums ir 37,8 gadi, Latvijā – 42,9 gadi⁶. Vislielākais iedzīvotāju īpatsvars (17,4%) ir vecumā no 35-44 gadiem, bērnu vecumā no 0-14 gadiem īpatsvars ir 22,4%, jauniešu vecumā no 15-24 gadiem īpatsvars – 9,2%. Kopš 2000. gada novadā ir ievērojami pieaudzis (+140%) bērnu skaits vecumā no 0-6 gadiem, kā arī iedzīvotāju skaits, kas vecāki par 65 gadiem (+79%).

2.3. attēls. Iedzīvotāju skaita dinamika un vecumsastāvs Ķekavas novadā, 2000-2022

Avots: Oficiālais statistikas portāls, RIG010

52% (15895) novada iedzīvotāju ir sievietes, 48% (14713) – vīrieši⁷. Iedzīvotāji sadalījumā par vecuma grupām un dzimumiem 2022. gada sākumā ir redzami zemāk esošajā attēlā (skat. 2.4. attēls).

2.4. attēls. Ķekavas novada iedzīvotāji sadalījumā pa vecuma grupām un dzimumiem, 2022

Avots: Oficiālais statistikas portāls, RIG010

⁵ Ķekavas novada attīstības programma 2021.-2027. gadam

⁶ Oficiālās statistikas portāls, IRD031, 01.01.2022.

⁷ Oficiālās statistikas portāls, RIG010, 01.01.2022.

Tabulā zemāk (skat. 2.1, tabula) ir redzamas iedzīvotāju skaita izmaiņas pēdējo trīs gadu laikā. Vislielākais iedzīvotāju skaita pieaugums (+188) ir Katlakalnā, iedzīvotāju skaits samazinājās Valdlaučos (-75) un Baldonē (-14).

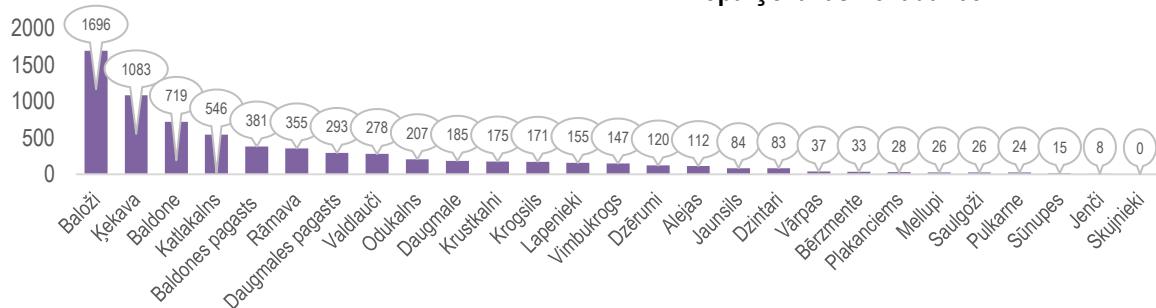
2.1. tabula. Ķekavas novada apdzīvoto vietu platība un iedzīvotāju skaits 2020. un 2022. gada sākumā un tā izmaiņas

Nr.	Administratīvā vienība	Platība km ² 01.02.2022.	Daja no novada teritorijas %	Iedzīvotāju skaits 01.01.2020	Iedzīvotāju skaits 01.01.2022.	Iedzīvotāju skaita izmaiņas 2020/2022
Pilsētas						
1	Baloži	7,12	1,60	6803	6824	21
2	Baldone	9,51	2,14	3675	3661	-14
3	Ķekava	9,33	2,10	5144	5149	5
Ķekavas pagasts- ciemi						
4	Odukalns	2,81	0,63	830	859	29
5	Vimbukrogs	1,84	0,41	699	705	6
6	Krogsils	3,18	0,72	566	624	58
7	Alejas	1,73	0,39	437	451	14
8	Katlakalns	6,30	1,42	2096	2284	188
9	Lapenieki	1,27	0,28	525	565	40
10	Rāmava	2,22	0,50	1297	1429	132
11	Valdlauči	1,25	0,29	1685	1610	-75
12	Krustkalni	1,90	0,43	686	796	110
13	Skujenieki	0,58	0,13	5	5	0
14	Jaunsils	5,54	1,25	249	268	19
15	Plakanciems	9,55	2,15	190	196	6
16	Mellupi	1,17	0,26	140	150	10
17	Dzērumi	4,06	0,91	633	752	119
18	Jenči	0,52	0,12	57	67	10
19	Saulgoži	1,37	0,31	92	96	4
20	Pulkarne	4,59	1,03	97	103	6
21	Bēzmente	1,25	0,28	106	129	23
Daugmales pagasts – ciemi						
22	Dzintari	5,49	1,24	299	319	20
23	Daugmale	9,69	2,18	793	816	23
Baldones pagasts – ciemi						
24	Sūnupes	0,43	0,10	41	66	25
25	Vārpas	1,64	0,37	156	166	10

Avots: Oficiālais statistikas portāls, RIG010

Vislielākais bērnu (0-14 gadi) un jauniešu (15-24) skaits ir Baložos – attiecīgi 1696 un 492, kam seko abas pārējās novada pilsētas Ķekava un Baldone. Vismazāk bērnu un jauniešu ir reģistrēti bijušajās dārzkopības sabiedrību vai vasarnīcu kooperatīvu teritorijās. Bērnu un jauniešu skaita sadalījums pa novada apdzīvotajām vietām ir redzams zemāk esošajos attēlos (skat. 2.5. attēls un 2.6. attēls).

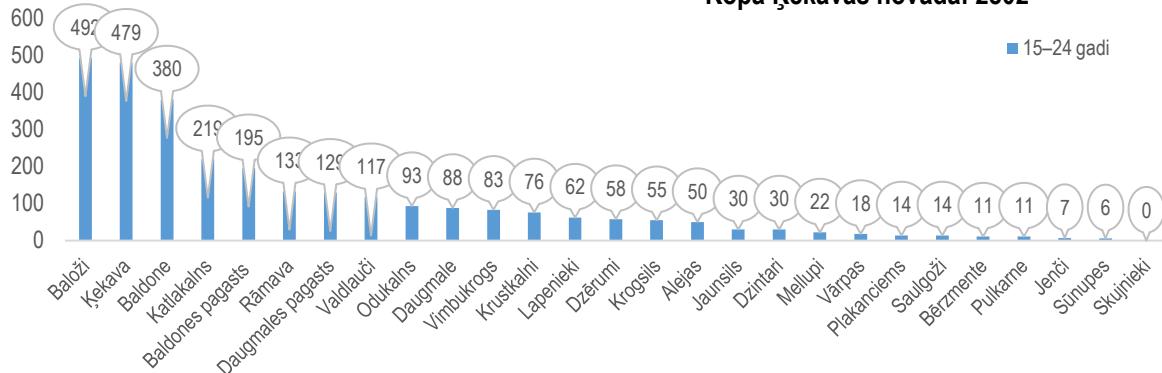
Kopā Ņekavas novadā: 6841

2.5. attēls. Ņekavas novada bērnu (0-14 gadi) skaits sadalījumā pa apdzīvotajām vietām, 2022

Avots: Oficiālais statistikas portāls, RIG010

Kopā Ņekavas novadā: 2802

2.6. attēls. Ņekavas novada jauniešu (15-24 gadi) skaits sadalījumā pa apdzīvotajām vietām, 2022

Avots: Oficiālais statistikas portāls, RIG010

2019. gadā veiktajā pētījumā "Demogrāfiskās prognozes Rīgā, tās apkaimēs un Rīgas metropoles iekšējā telpā"⁸ Ņekavas novadā tiek prognozēts iedzīvotāju skaita pieaugums līdz par 33824 iedzīvotājiem, sagaidāms ir liels (26,3%) pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars. Prognozētais iedzīvotāju pieaugums sadalījumā pa vecuma grupām ir redzams zemāk esošajā tabulā (skat. 2.2. tabula).

2.2. tabula. Prognozējamais kopējais iedzīvotāju skaits pa vecuma grupām 2030.g.

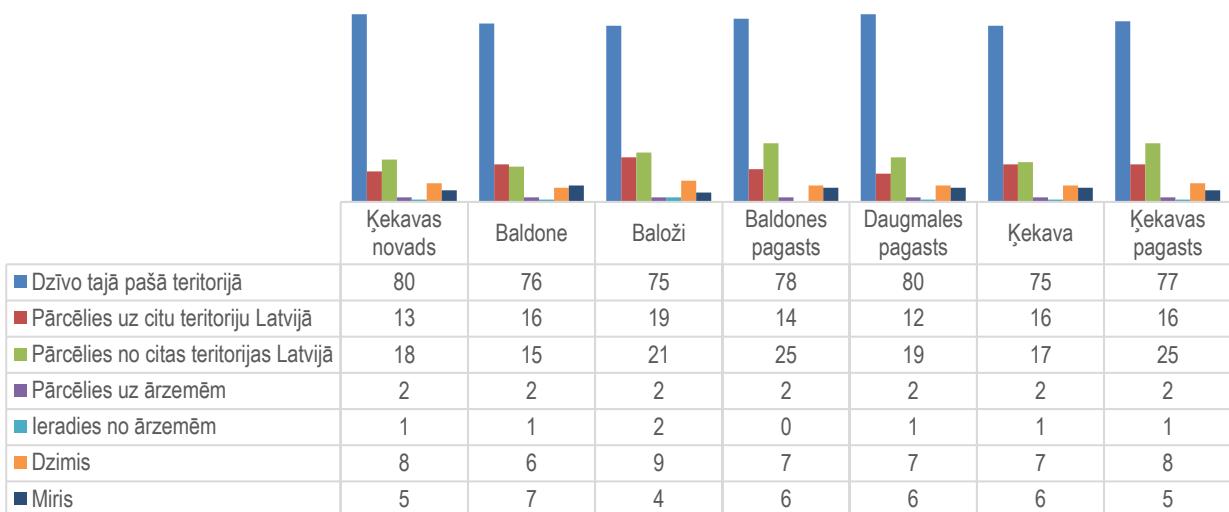
Teritorija	Pavisam	0-6	7-14	15-24	25-34	25-44	45-54	55-64	>65
Baldones novads	5890	471	470	746	479	717	770	688	1550
... Baldone	3655	292	292	463	297	445	478	427	962
...Baldones pagasts	2338	187	187	296	190	285	306	273	615
Ņekavas novads	27934	2234	2229	3537	2272	3400	3652	3261	7349
...Baloži	7875	630	628	997	641	959	1030	919	2072
...Daugmales pagasts	1415	113	113	179	115	172	185	165	372
...Ņekavas pagasts	18592	1662	1658	2597	1333	2079	2589	1919	4755
Ņekavas novads pēc ATR	33824	2705	2699	4283	2751	4117	4422	3949	8899

Avots: Šķērķis, P. et al. Demogrāfiskās prognozes Rīgā, tās apkaimēs un Rīgas metropoles iekšējā telpā, 2019⁹

Ņekavas novada iedzīvotāju skaita izmaiņu iemesli ir redzami zemāk esošajā attēlā (skat. 2.7. attēls). Dati ļauj secināt, ka lielākais īpatsvars iedzīvotāju ir vietējie, kuri dzimuši, auguši un dzīvo Ņekavas novadā, un salīdzinoši nelielu daļu sastāda ienācēji no citām Latvijas teritorijām.

⁸ https://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/demogr_prognozes_PETIJUMS.pdf

⁹ http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/demogr_prognozes_PETIJUMS.pdf

2.7. attēls. Iedzīvotāju skaita izmaiņu iemesli Ķekavas novadā (%), salīdzinot stāvokli 01.01.2017. un 01.01.2022.
Avots: Oficiālais statistikas portāls, RIG0501

2.1.2.2 Nodarbinātība un uzņēmējdarbība

Ķekavas novads atrodas Rīgas reģionā. Šī reģiona attīstības stratēģija un programma definē vienotu stratēģisko ietvaru, kas sastāv no trim stratēģiskajiem mērķiem:

- sociāli iekļaujoša kopdzīve labklājīgās kopienās,
- zināšanās balstīta “zaļa”, inovatīva un elastīga ekonomika,
- ekoloģiski tolerants dzīvesveids un vietas.

Savukārt Ķekavas novada attīstības programmā 2021.-2027. gadam ir minēts, ka novads atbalsta ekonomikas attīstības specializāciju šādos virzienos:

- uzglabāšana un noliktavu saimniecība, vairumtirdzniecība,
- loģistikas uzņēmumi, kravu pārvadājumi un ar to saistīto pakalpojumu attīstība,
- operācijas ar nekustamo īpašumu,
- ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde Baložu pilsētas teritorijā,
- informācijas tehnoloģiju un ar to saistīto pakalpojumu attīstība,
- lauksaimnieciskās produkcijas ražošana (putnu fabrikas),
- būvniecības un ar būvniecību saistīto pakalpojumu uzņēmumi.
- apstrādes rūpniecībā – pārtikas produktu ražošanu,
- novada teritorijā attīstīt nacionālo un starptautisko rekreācijas tūrismu, veidojot tūrisma objektu un pakalpojumu infrastruktūras klasteri, t.sk. veselības tūrismu, izmantojot novada dabas resursus, un iespējas veidot kurortoloģijas infrastruktūras un pakalpojumu tīklu.

Ķekavas novadā ir reģistrētas 2485 aktīvas SIA, kas ir 76% no kopējā reģistrēto uzņēmumu skaita, kā arī 417 (13%) aktīvas biedrības (skat.2.3. tabula).

2.3. tabula Ķekavas novadā reģistrētie aktīvie uzņēmumi sadalījumā pa tiesiskajām formām

Tiesiskā forma	2020	2021	2022	2023	Kopā	Aktīvi
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību	147	173	164	24	3979	2485
Biedrība	13	21	21	3	438	417
Individuālais komersants	14	11	23	3	361	160
Zemnieku saimniecība	1	2	0	0	150	68
Individuālais uzņēmums	0	0	0	0	131	51
Kooperatīvā sabiedrība	0	0	1	0	41	25

Tiesiskā forma	2020	2021	2022	2023	Kopā	Aktīvi
Pilnsabiedrība	3	0	0	0	21	11
Nodibinājums	0	0	0	0	15	12
Ārvalsts komersanta filiāle	1	0	0	0	14	6
Akciju sabiedrība	0	0	0	0	13	9
Draudze	0	0	0	0	8	8
Filiāle	0	1	0	0	4	1
Ģimenes uzņēmums	0	0	0	0	4	1
Arodbiedrība	0	0	0	0	3	3
Politiskā partija	0	0	0	0	2	2
Komandītsabiedrība	0	0	0	0	1	1
Katoļu baznīcas publisko tiesību juridiskā persona	0	0	0	0	1	1

Avots: Lursoft, 08.05.2023.

Vislielākais Ķekavas novadā reģistrēto uzņēmumu skaits (93) atbilstoši NACE klasifikācijai ir dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecības jomā. Uzņēmējdarbības jomas, kurās ir reģistrēti vismaz 30 Ķekavas novada uzņēmumi, ir minētas zemāk esošajā tabulā (skat. 2.4. tabula).

2.4. tabula. Ķekavas novadā reģistrētie uzņēmumi sadalījumā pa darbības jomām

NACE	Darbības veids (pēc NACE)	Skaitis
41.20	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	93
-	NACE kods nav zināms	85
47.91	Mazumtirdzniecība pa pastu vai Interneta veikalos	84
45.20	Automobiļu apkope un remonts	80
70.22	Konsultēšana komercdarbībā un vadībzīnībās	76
49.41	Kravu pārvadājumi pa autoceļiem	73
69.20	Uzskaites, grāmatvedības, audita un revīzijas pakalpojumi; konsultēšana nodokļu jautājumos	69
68.20	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana	68
73.11	Reklāmas aģentūru darbība	56
49.32	Taksometru pakalpojumi	55
62.01	Datorprogrammēšana	53
93.29	Cita izklaides un atpūtas darbība	44
71.12	Inženierdarbības un ar tām saistītās tehniskās konsultācijas	41
96.09	Citur neklasificēti individuālie pakalpojumi	36
56.10	Restorānu un mobilo ēdināšanas vietu pakalpojumi	34
68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata	32
46.90	Nespecializētā vairumtirdzniecība	30

Avots: Lursoft, 08.05.2023.

Ķekavas novadā ir reģistrēti vairāk nekā 100 uzņēmumu, kuru apgrozījums 2021. gadā pārsniedza 1. milj. EUR. Novada uzņēmumi ar lielāko gada apgrozījumi ir apkopoti zemāk esošajā tabulā (skat. 2.5. tabula).

2.5. tabula. Ķekavas novada uzņēmumi ar lielāko gada apgrozījumu

Uzņēmums	NACE	Darbības veids (pēc NACE)	Apgrozījums, EUR	Apgrozījuma izmaiņas pret 2021, %	Apgrozījuma izmaiņas pret 2020, %	Apgrozījuma izmaiņas pret 2019, %
Sanitex, SIA	46.90	Nespecializētā vairumtirdzniecība	454438280	10,54	14,02	20,84
Baltic Sales Network, SIA	46.35	Tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecība	146449339	10,65	22,69	33,21

ACA Timber, SIA	46.73	Kokmateriālu, būvmateriālu un sanitārtehnikas ierīču vairumtirdzniecība	91137672	80,95	260,89	282,70
Baltic Logistic Solutions, SIA	49.41	Kravu pārvadājumi pa autoceļiem	63484501	8,79	14,90	-16,61
C.T.CO, SIA	62.01	Datorprogrammēšana	60598804	24,52	36,72	78,92
DOJUS Latvija, SIA	46.61	Lauksaimniecības mašīnu, iekārtu un to piederumu vairumtirdzniecība	44196213	61,11	90,68	76,45
Energokomplekss, SIA	46.52	Elektronisko ierīču, telekomunikāciju iekārtu un to daļu vairumtirdzniecība	35795576	37,50	21,02	12,54
EMJ Metāls, SIA	25.62	Mehāniskā apstrāde	32531164	34,95	174,42	123,68
Latvijas Neatkarīgo Tīrgotāju Kooperācija, SIA	46.17	Pārtikas, dzērienu un tabakas vairumtirdzniecības starpnieku darbība	30736817	6,39	7,68	29,82
Officeday Latvia, SIA	46.49	Citu mājsaimniecības preču vairumtirdzniecība	19269623	16,21	18,88	1,17

Avots: Lursoft, 07.06.2023.

Novadā pārsvarā darbojas mazie un vidējie uzņēmumi. 2021. gadā no kopējā uzņēmumu skaita mazie un vidējie uzņēmumi sastādīja 99,67%¹⁰.

Tūrisma nozare tiek uzskatīta par stratēģisku ekonomiskās attīstības un nodarbinātības prioritāti. Tūrisms ietekmē ikvienas sabiedrības sociālo, kultūras un ekonomisko dzīvi, savukārt minētās sfēras ietekmē tūrisma attīstību¹¹. 2022. gadā Ķekavas novada tūrisma nozari raksturojošie rādītāji ir apkopoti zemāk esošajā tabulā (skat. 2.6. tabula).

2.6. tabula Viesnīcu un citu tūrisma mītnu rādītāji Ķekavas novadā

	2022.gads
Mītnu skaits (perioda beigās)	11
Numuru skaits (perioda beigās)	99
Gultasvietu skaits (perioda beigās)	351
Apkalpotās personas	7204
Apkalpotie vietējie viesi	6107
Apkalpotie ārvalstu viesi	1097
Pavadītās naktis	21613
Vietējo viesu pavadītās naktis	17658
Ārvalstu viesu pavadītās naktis	3955

Avots: Oficiālais statistikas portāls, TUV051

Ķekavas novadā atrodas vairākas zirgsaimniecības. Novadā ir reģistrēti 357 zirgi¹². Izjādes ar zirgiem ir populārs aktīvās atpūtas veids, kas piesaista arī tūristus. Zināmākās zirgaudzētavas ir:

- SIA “Dabas zirgi”, adrese: “Mežauļi”, Plakanciems, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads¹³:

¹⁰ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_ENT_UZ_UZS/UZS031/table/tableViewLayout1/

¹¹ Ķekavas novada attīstības programma 2021.-2027. gadam

¹² Lauksaimniecības datu centrs, 01.01.2023.

¹³ www.dabaszirgi.lv

- Izjādes ar zirgiem "Agates", adrese: "Agates", Katlakalns, Ķekavas novads¹⁴;
- Stallis "Auzulejas", "Auzulejas", Baldones pagasts;
- Stallis "Bērīts", Ezernieki, Baldones pagasts;
- Zirgu apmācības novietne "Pūpoli", Pūpoli, Baldones pagasts;
- Zirkuskola, Rēderu iela 16, Krogsils, Ķekavas pagasts.

Ķekavas novadā pavisam ir nodarbinātas 13955 personas, no kurām 77,2% – privātajā sektorā (skat. 2.7. tabula). Sadalījumā pa novada administratīvajām teritorijām visvairāk darba vietu – 10691 – ir Ķekavas pagastā.

2.7. tabula. Nodarbināto skaits pēc faktiskās darba vietas Ķekavas novadā, 2021

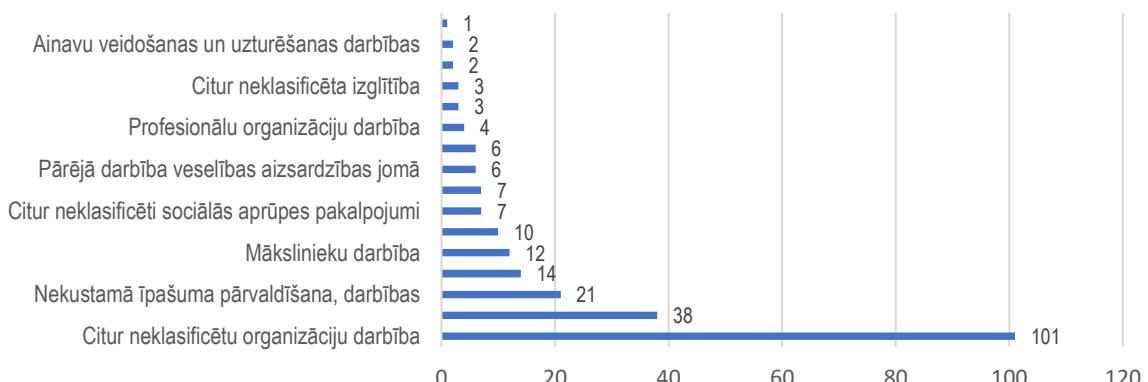
	Vidējais darbinieku skaits	Pašnodarbinātās fiziskās personas
Pavisam	13 855	631
Sabiedriskajā sektorā	3 095	...
Vispārējās valdības sektorā	2 806	...
Privātajā sektorā	10 760	631

Avots: Oficiālais statistikas portāls, DVA051

Uz 2023. gada 31. martu Ķekavas novadā ir reģistrēti 535 bezdarbnieki, bezdarba līmenis¹⁵ – 2,7%, kas ir zemāks nekā valstī kopumā – 4,7%¹⁶.

2.1.2.3 Nevalstiskās organizācijas

Pēc LURSOFT datiem 2021. gada 16. martā Ķekavas novadā¹⁷ bija reģistrētas 294 biedrības un 9 nodibinājumi. 223 no tām ir iesniegušas gada pārskatu par 2019. gadu. 7 NVO 2021. gada pavasarī atradās likvidācijas procesā. 24 biedrībām piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss. 39 gadījumos nav atzīmēts organizācijas darbības profils jeb MK noteikumos Nr. 779 paredzētais klasifikācijas kods. Pārējo organizāciju darbības jomas redzamas 1.9 attēlā, kur visvairāk (n=101) NVO norādījušas nekonkrētu darbības jomu jeb "citur neklasificētu organizāciju darbību". Nākamais izplatītākais biedrību un nodibinājumu darbības profils saistīts ar sporta jomu (n=38) un nekustamā īpašuma pārvaldīšanu (n=21). Interesanti ir arī tas, ka teju visās iepriekš minētā klasifikatora jomās ir vismaz viena biedrība vai nodibinājums tādās jomās kā "citu mēbeļu ražošana" un "gaisa transportlīdzekļu iznomāšana".

2.8. attēls. Ķekavas novadā reģistrēto nevalstisko organizāciju iedalījums pa darbības jomām, 2021. gads (n=126).

Savukārt Baldones novadā NVO sektors bija mazāk aktīvs - bija reģistrētas 81 biedrība un 4 nodibinājumi. 61 no tām bija iesniegušas gada pārskatu par iepriekšējo gadu. Četras NVO 2021. gada pavasarī atradās likvidācijas procesā. 5 biedrībām piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss. 13 gadījumos nav atzīmēts organizācijas darbības profils. Pārējo organizāciju darbības jomas redzamas 1.9. attēlā, kur visvairāk (n=40) nevalstisko organizāciju norādījušas nekonkrētu darbības jomu jeb "citur neklasificētu organizāciju darbību" un bez norādītās

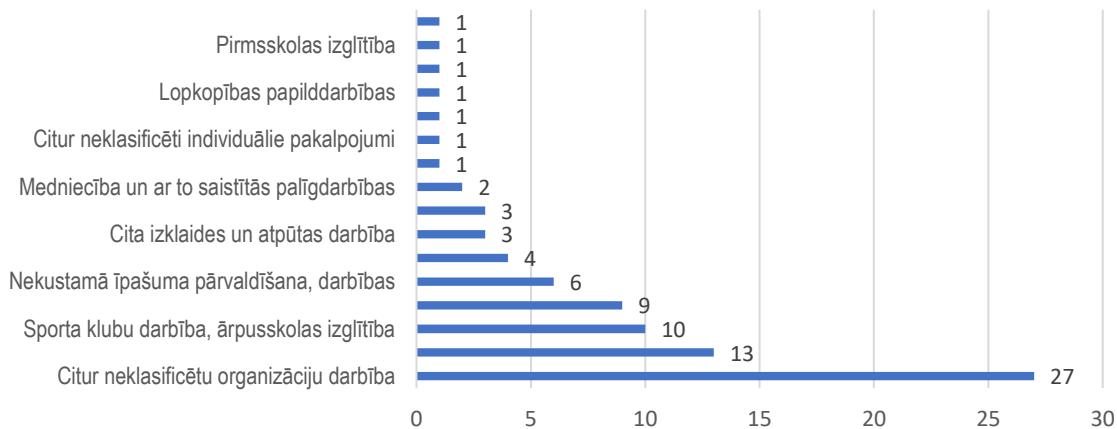
¹⁴ www.izjadesarzirgiem.lv

¹⁵ Reģistrēto bezdarbnieku īpatsvars % ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā, tiek aprēķināts uz katra mēneša beigām.

¹⁶ Nodarbinātības valsts aģentūra, <https://www.nva.gov.lv/lv/bezdarba-statistika>

¹⁷ Dati par Ķekavas novadu līdz 2021. gada administratīvi teritoriālai reformai.

darbības jomas. Tam seko profils, kas saistīts ar sporta jomu (n=19), kultūras jomu (n=7) un nekustamā īpašuma pārvaldišanu (n=6). Baldones novadā bija reģistrēta arī virkne biedrību muzeju, kultūras izglītības, mākslinieciskās jaunrades jomā un kas būtiski – šīs organizācijas ir aktīvas.

1.9.attēls. Bijušajā Baldones novadā reģistrēto nevalstisko organizāciju iedalījums pa darbības jomām, 2021. gads (n=85).

2.1.2.4 Tūrisma, aktīvās atpūtas, sporta un kultūras infrastruktūra

Ķekavas novadā ir 84 apskates objekti, t.sk. divi muzeji un 15 valsts nozīmes arheoloģiskie/arkitektūras/vēstures nozīmes pieminekļi, t.sk.:

- Meža galerija – aptuveni 1 km gara taka mežā, kurā izvietotas 26 gleznas. Gleznas gleznojuši dažādi mākslinieki un tajās attēlotas vietas un lietas, kas saistītas ar Baldoni un kūrorta vēsturi.
- Baldones observatorija – LU Astrofizikas observatorija – vienīgā profesionālā observatorija Latvijā. Tajā atrodas Šmita sistēmas teleskops – lielākais Baltijā un 12. lielākais šādas sistēmas teleskops pasaule.
- Ķekavas novadpētniecības muzejs, kura misija ir veidot izpratni par Ķekavas novada vēsturi un rosināt Ķekavas novada iedzīvotāju un tūristu interesi par karikatūrista E. Ozoliņa radošo darbību un karikatūru kā mākslas žanru.
- Katlakalna ev.lut. baznīca u.c.

Ķekavas novadā pieejamas:

- 8 iekšelpu sporta būves, kas galvenokārt atrodas pie esošajām izglītības iestādēm, un to pamatfunkcija ir īstenojot izglītības programmu skolu audzēkņiem.
- Pieejami 14 ārtelpu sporta infrastruktūras laukumi ar dažādām funkcijām;
- 6 kultūras nami/centri, kuros darbojas vairāk kā 40 mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi, radošās darbnīcas, pulciņi u.c.

2.1.3 VRG darbības teritorijas pamatojums

Vēsturiski, kopš Partnerības dibināšanas brīža 2008. gadā, tā ir darbojusies teritorijā, kur šobrīd atrodas Ķekavas novads. Sākotnēji tā apvienoja Ķekavas pagastu, Daugmales pagastu un Baložu pilsētu. Teritoriālo reformu rezultātā, mainoties teritorijas administratīvajiem nosaukumiem, Partnerība iepriekšējā perioda (2014. – 2020. gads) stratēģiju realizēja Ķekavas novada, kas sastāvēja no Ķekavas pagasta, Daugmales pagasta un Baložu pilsētas, teritorijā.

Šo teritoriju sadarbība ir veidojusies vēsturiski, nemot vērā to teritoriālo novietojumu, atrašanos tuvu Rīgai, un līdzīgās attīstības vajadzības un intereses – uzņēmējdarbības attīstību, infrastruktūras problēmu risināšanu pieaugošās apdzīvotības dēļ, iedzīvotāju pieredžas sajūtas un iesaistes stiprināšanu.

Pēc administratīvi teritoriālās reformas 2021. gada 1. jūlijā Ķekavas novadam tika pievienots Baldones novads. Nemot vērā to, Partnerība uzsāka sadarbību ar Baldones novada NVO, iedzīvotāju kopienām, jo viens no

Partnerības darbības virzieniem, paralēli LEADER finansējuma administrēšanai, ir Ķekavas novada NVO sadarbības platformas veidošana. Paralēli attīstījās arī sadarbība ar atsevišķiem Baldones un Baldones pagasta uzņēmējiem. Tā rezultātā, gatavojoties SVVA stratēģijas izstrādei 2023. – 2027. gada periodam, Partnerības teritorija tika paplašināta uz visu Ķekavas novadu, kam piekrišanu deva arī Partnerības sadarbības partneri no bijušā Baldones novada.

Arī pēc bijušā Baldones novada teritorijas pievienošanās Ķekavas novadam attīstības vajadzības un intereses ir palikušas līdzīgas, tāpēc Partnerības biedri saskatīja nepieciešamību gatavot vienotu SVVA stratēģiju visam novadam, lai ar tās palīdzību kaut daļēji dotu ieguldījumu teritorijas attīstībā.

Teritoriju vienojošie un ietekmējošie attīstības faktori:

- Rīgas tuvums, kas daļai novada iedzīvotāju nodrošina darba vietas un neveicina piederības sajūtu novadam, kā rezultātā jāveicina mazās un vidējas uzņēmējdarbības attīstība un darba vietu veidošana uz vietas novadā;
- Savienojošās infrastruktūras – ceļi, dzelzceļš, velo un gājēju celiņi attīstība, kam jāveicina zaļās mobilitātes un tūrisma attīstība, tūrisma uzņēmējdarbības veidošanās;
- iedzīvotāju skaita pieaugums, kā rezultātā nepieciešams risināt brīvā laika nodarbību, rekreācijas un sporta infrastruktūras attīstību kopienu ietvaros;
- NVO iesaiste novada ikdienas dzīvē, iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanas iespēju pilnveidošana.

Nemot vērā iepriekš minēto, Partnerība plānošanas periodā darbosies visa Ķekavas novada teritorijā, lai veicinātu tā iedzīvotāju, iedzīvotāju kopienu, NVO un uzņēmēju iesaisti un sadarbību teritorijas ilgtspējīgā attīstībā un iedzīvotājiem pievilcīgas dzīves vides veidošanā. Lai veidotu un iestrādātu ilgtspējīgus sadarbības principus, izmantojot ne tikai LEADER pieeju un finansējumu, bet arī citu organizāciju un fondu piedāvātās iespējas, ir svarīgi, ka novada teritorijas iedzīvotāju kopienas un uzņēmēji sadarbojas vienas organizācijas ietvaros, tādējādi savstarpēji papildinot viens otru, un veidojot vienotu sadarbības tīklu.

2.1.4 Kopsavilkums un secinājumi

Stratēģija ir dokuments, kas paredzēts Ķekavas novada iedzīvotājiem un uzņēmējiem. 2022. gadā Ķekavas novadā dzīvoja 30608 iedzīvotāji, iedzīvotāju skaits pieaug. Vislielākais iedzīvotāju īpatsvars (17,4%) ir vecumā no 35-44 gadiem, bērnu vecumā no 0-14 gadiem īpatsvars ir 22,4%, jauniešu vecumā no 15-24 gadiem īpatsvars – 9,2%. Teritoriālā griezumā visvairāk iedzīvotāju – 6824 ir Baložu pilsētā, vismazāk iedzīvotāju ir jaunizveidotajos privātmāju ciemos (Sūnupes) un bijušo dārzkopības kooperatīvu teritorijās (Jenči). Visvairāk bērnu un jauniešu dzīvo Baložu pilsētā – attiecīgi 1696 un 492. Novadā tiek prognozēts iedzīvotāju skaita pieaugums līdz par 33824 iedzīvotājiem, sagaidāms ir liels (26,3%) pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars.

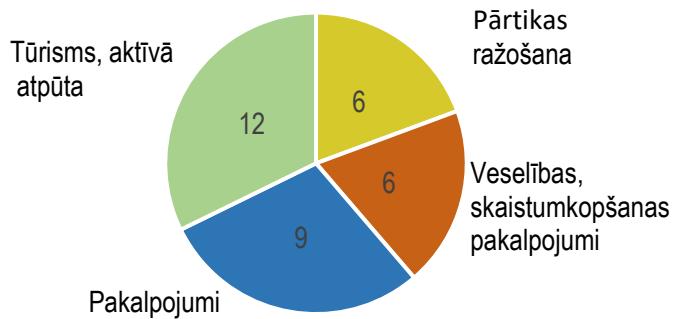
Novadā ir reģistrētas 2485 aktīvas SIA, kas ir 76% no visiem novadā reģistrētajiem uzņēmumiem. Pēc darbības veida atbilstoši NACE klasifikācijai visvairāk uzņēmumu (93) ir reģistrēti dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecības jomā. Novadā reģistrēti vairāk nekā 100 uzņēmumi ar apgrozījumu virs 1 milj. EUR. 2021. gadā, pārsvarā ir mazie un vidējie uzņēmumi. 2021. gadā novadā ir 13855 darba vietu, no kurām aptuveni 78% – privātajā sektorā. Novadā attīstās tūrisma joma, t.sk. zirgsaimniecība. Ķekavas novadā ir 84 apskates objekti, t.sk. divi muzeji un 15 valsts nozīmes arheoloģiskie/arkitektūras/vēstures nozīmes piemineklī.

2.2 PARTNERĪBAS SVVA STRATĒGIJAS ĶEKAVAS NOVADAM 2015.-2020. GADAM UN 2021.-2022. GADA PĀREJAS PERIODAM ĪSTENOŠANAS REZULTĀTI

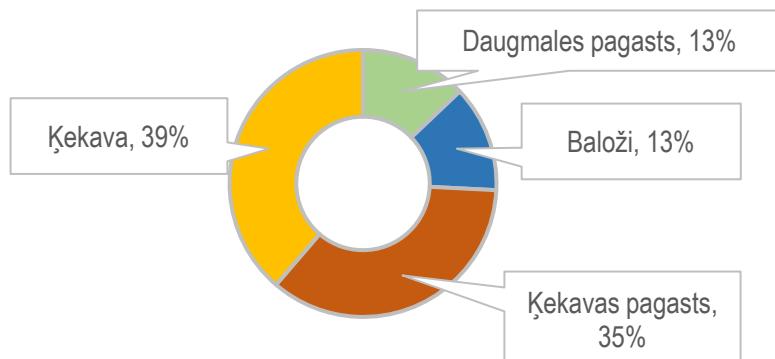
Iepriekšējā plānošanas perioda SVVA stratēģijā bija noteiktas divas rīcības, kurās tika iesniegti un īstenoti projekti.

1.Rīcībai, kuras mērķis Partnerības darbības teritorijas ekonomiskā attīstība, izsludinātas 8 projektu kārtas, kuru rezultātā (2.1., 2.2.attēli):

- 72 iesniegti uzņēmējdarbības projektu pieteikumi;
- 33 realizēti vai realizācijā esoši uzņēmējdarbības projekti;
- 6 projekti, kuros bijusi rekonstrukcija, ēku novietošana, teritorijas labiekārtošana, pārējos projektos iegādātas iekārtas, aprīkojums, kā arī realizēti digitālie risinājumi.

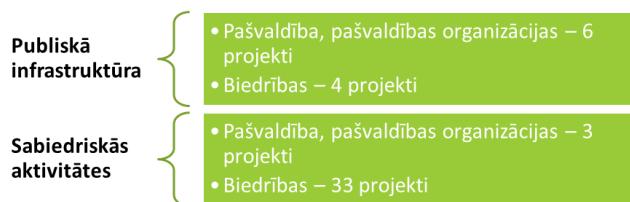
2.1.. attēls. Realizēto vai realizācijā esošo projektu skaits nozarēs

2.2.. attēls. Realizēto vai realizācijā esošo projektu teritoriālais sadalījums

2.Rīcībā, kuras mērķis Partnerības darbības teritorijas iedzīvotāju labklājības paaugstināšana un dabas un kultūrvides attīstība, izsludinātas 6 projekti kārtas (2.3., 2.4. attēli):

- 15 iesniegti publiskās infrastruktūras projekti;
- 54 iesniegti sabiedrisko aktivitāšu projekti;
- 46 realizēti vai realizācijā esoši projekti, skaitot kopā publisko infrastruktūru un sabiedriskās aktivitātes.

2.3.attēls. Realizēto vai realizācijā esošo projektu sadalījums pa iesniedzējiem

2.4.attēls. Realizēto vai realizācijā esošo projektu sadalījums pa nozarēm

Kopumā jāsecina, ka iepriekšējā perioda LEADER finansējums ir sniedzis pozitīvu ieguldījumu teritorijas attīstībā. Realizējot 1.Rīcības projektus, teritorijas iedzīvotāji ir gan veidojuši un attīsti juši vietējos mazos uzņēmumus vai individuālos komersantus, gan arī sasniegusi savus izvirzītos mērķus - radīt savu uzņēmējdarbību savas dzīves vietas teritorijā, būt iesaistītiem teritorijas attīstībā, nevis meklēt darbu un strādāt Rīgā. Tādejādi ir izveidotas jaunas darba vietas Partnerības teritorijā, kā arī sniegs ieguldījums teritorijai nozīmīgu nozaru piedāvājuma dažādošanā, piemēram, tūrisma pakalpojumu, veselības un sociālo pakalpojumu, pārtikas ražošanas nozarēs. Realizēti arī vairāki inovatīvi projekti nozarēs, kuras līdz šim teritorijā nav bijušas, piemēram, 3D zobu kapju izgatavošana, nodarbības bērnu veselības un uzvedības uzlabošanai siltajos graudos, mājas alus ražošana, musa kūku un saldo gatavošana ar šoka saldēšanas metodi.

Savukārt 2.Rīcībā iesniegtie projekti ir veicinājuši Partnerības teritorijas sakārtošanu iedzīvotāju brīvā laika un sporta aktivitātēm, kā arī radījuši pievilcīgu vidi vienas dienas tūristu piesaistei. Piemēram, basketbola laukums Titurgā, sausās Daugavas krasta labiekārtošana, celiņu un ainavas izveide Ķekavas parkā, skeitparks un futbola/ hokeja laukums Ķekavā. Sabiedrisko aktivitāšu projekti ir veicinājuši gan iedzīvotāju mūžizglītību, gan aprīkojuma un inventāra iegādi sporta, un mākslinieciskajām aktivitātēm, kuras iedzīvotājiem pieejamas bez maksas. Kā nozīmīgi mūžizglītības projekti jāmin sieviešu – uzņēmēju apmācības, pensionāru apmācības digitālo rīku lietošanā.

Sadarbības un tīklošanās principu ievērošana īstenojusies sešos LEADER sadarbības projektos, tādējādi pilnveidojot un attīstot Partnerības kapacitāti un sadarbības tīklu reģionāli un nacionāli. Laika posmā no 2019. līdz 2021. gadam īstenota piecu vietējās rīcības grupu (biedrības “Partnerība “Daugavkrasts”, “Pierīgas partnerība”, “Lauku partnerība Lielupe”, “SATEKA” un “Darīsim paši!”) sadarbība projektā “Veiksmīgs sociālais uzņēmējs lauku teritorijā”, kuras vadošais partneris bija Partnerība. Projekta rezultātā veicināta izpratne par sociālo uzņēmējdarbību partneru teritorijās, kas rezultējusies arī 17 uz sociālo uzņēmējdarbību vērstu uzņēmumu izveidošanā.

Pārējos sadarbības projektos biedrība bija viens no sadarbības partneriem:

- sadarbības projekts, lai dotu Pierīgas tūrismam lielisku jaunu sākumu tūrisma attīstības veicināšanā – “Apkārt Rīgai – vienots tūrisma piedāvājums”. Tā ietvaros radītais zīmols EXIT RĪGA darbosies arī turpmāk, pilnveidojot un turpinot uzturēt izveidotās platformas un veiktās mārketinga aktivitātes. 2023. gadā EXIT RĪGA zīmola tālākai attīstībai ir apstiprināts vēl viens LEADER sadarbības projekts.
- Pārējie četri projekti ir īstenoti jomās, kas saistītas ar tūrismu, t.sk. ūdensmalu un zirgu saimniecību piedāvājuma veicināšanu, kā arī jauniešu izglītības jomā.

Lai aktivizētu NVO darbību, iedzīvotāju kopienu veidošanos VRG darbības teritorijā, kopš 2020. gada sistematiski ir piesaistīts dažādu fondu (Sabiedrības integrācijas fonds, Aktīvo iedzīvotāju fonds, Erasmus+) finansējums aktivitāšu un pasākumu organizēšanai. Kopumā realizēti 9 projekti, t.sk. sadarbībā ar biedrību “Pierīgas partnerība” un citām Ķekavas novada biedrībām.

2.3 PARTNERĪBAS PRINCIPA NODROŠINĀŠANA

Partnerībā tiek nodrošināta publiskā, privātā un NVO sektora līdzsvarota pārstāvniecība, jo Partnerības biedri ir novada pašvaldības un NVO pārstāvji, uzņēmēji un privātpersonas. Uz 2023. gada 1. janvāri Partnerībā darbojas 42 biedri – pašvaldība, 7 uzņēmēji, 14 biedrības, kā arī 20 privātpersonas, nodrošinot arī teritoriālo pārklājumu novada ietvaros: Ķekava – 9 biedri, Ķekavas pagasts – 17 biedri, Baloži – viens biedrs, Baldone – divi biedri, Baldones pagasts – 6 biedri un Daugmales pagasts – 7 biedri.

Biedri, pārstāvot katrs savas jomas intereses, veicina teritorijas iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanos, kas ietver gan ekonomiskās un sociālās vajadzības, gan teritorijas dzīves vides uzlabošanu un esošo resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Partnerībā ir pārstāvētas:

- Jauniešu intereses – biedrības “Ķekavas jauniešu padome” un “Ūdensmalu attīstībai”;
- Iedzīvotāju kopienu intereses – biedrības “Mežnieku apkaimes attīstībai”, “Darām Daugmalei” un “Jaunsila apkaimes biedrība”;
- Pensionāru intereses – Baldones pensionāru biedrība “Sābri”;
- Uzņēmēju intereses ar dažādu uzņēmējdarbības nozaru pārstāvniecību un uzņēmējus apvienojošo biedrību “Ķekavas novada uzņēmēju padome”;
- Dažādu jomu un aktivitāšu sabiedriskās organizācijas, piemēram, muzikanti, mākslinieki, dzīvnieku draugi, sociālo aktivitāšu organizācijas dažādām iedzīvotāju grupām, un citu jomu pārstāvji.

Partnerībā tiek iesaistīti visi interesenti, nodrošinot gan sieviešu/ vīriešu, gan dažāda vecuma grupu, interešu un teritorijas pārstāvniecību.

Partnerības pārvaldības struktūru veido – biedru kopsapulce, Padome, valde un administratīvais personāls.

Partnerības augstākā lēmējinstitūcija, saskaņā ar biedrības statūtiem¹⁸, ir Biedru kopsapulce. Kopsapulcē ir tiesīgi piedalīties visi biedri vai nu paši pārstāvot savas intereses, vai uz pilnvarojuma pamata atļaujot tās pārstāvēt kādam citam Partnerības biedram vai valdes loceklim.

Partnerības lēmējinstitūcija ir Padome, ko veido 16 padomes locekļi, kas nodrošina lauku sieviešu, pašvaldības, lauksaimnieku, jauniešu, iedzīvotāju kopienu un uzņēmēju interešu pārstāvniecību.

Partnerības izpildinstitūcija ir valde, kura sastāv no diviem pārstāvjiem, un kura vada Partnerības darbu un pārstāv tās intereses dažādās publiskās un privātās organizācijās.

Partnerības darbības kontroli veic revidents, kuru ievēl uz vienu gadu biedru Kopsapulcē. Revidenta pienākumi - veikt dokumentācijas, mantas un finanšu līdzekļu revīziju, sniegt atsauksmi par Partnerības ikgadējo darbību.

Administratīvais personāls viena darbinieka sastāvā tiek nodarbināts uz pilna laika slodzi. Atsevišķu darbu veikšanai, piemēram, Partnerības grāmatvedības nodrošināšanai, juridisku jautājumu risināšanai, mājaslapas uzturēšanai, tiek piesaistīti speciālisti ārpakalpojumā.

¹⁸ <https://daugavkrasts.lv/par/statuti/>

2.4 TERITORIJAS STIPRO UN VĀJO PUŠU, IESPĒJU UN DRAUDU IZVĒRTĒJUMS

Stiprās puses	Pamatojums/skaidrojums
<ul style="list-style-type: none"> • Pierīga, Rīgas tuvums 	Teritorija, kas atrodas Rīgas pierobežā, tādejādi radīti priekšnosacījumi gan tās izvēlei par dzīves vietu, gan mazās uzņēmējdarbības attīstībai, nemit vērā potenciālā pircēja tuvumu.
<ul style="list-style-type: none"> • Teritorijas atpazīstamība, zīmols 	 <p>Novadam izveidots zīmols. Novads aug un koplo ar radošiem un darbīgiem cilvēkiem, kur mājas un ģimenes siltums ļauj radīt uz vietas novadā.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Aktīvas NVO 	Partnerības darbībā aktīvi iesaistās 26 NVO, bet teritorijā reģistrētas 388 aktīvas biedrības un nodibinājumi.
<ul style="list-style-type: none"> • Iedzīvotāju kopienu veidošanās, aktivizēšanās 	Partnerības teritorijā aktivizējas kopienu kustība, ir 3 aktīvas kopienas – tās ir labs piemērs iedzīvotāju aktivizēšanai arī pārējās apdzīvotās vietās.
<ul style="list-style-type: none"> • Cilvēku potenciāls 	Iedzīvotāji aptaujās atzīst, ka teritorijas nozīmīgākais resurss ir iedzīvotāju potenciāls.
<ul style="list-style-type: none"> • Labvēlīga iedzīvotāju vecuma struktūra 	<p>Novada iedzīvotāju vidējais vecums ir 37,8 gadi, Latvijā – 42,9 gadi.</p> <p>2022. gadā novadā: bērni un jaunieši (0-24 g) 31,6%; ekonomiski aktīvie iedzīvotāji (25 -64 g) – 53,4%; seniori (65 + g) – 15%.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Tradīcijas, kultūrvēsturiskais mantojums 	<p>Novadā ir nozīmīgs kultūrvēsturiskais mantojums un tradīcijas, kas dod iespēju iedzīvotājiem izzināt novada vēsturi, tradīcijas, kā arī piemeklēt sev atbilstošas un interesējošas brīvā laika aktivitātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 muzeji • 15 valsts nozīmes arheoloģiskie/arhitektūras/vēstures nozīmes pieminekļi • 6 kultūras nami/centri, kuros darbojas vairāk kā 40 mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi, radošās darbnīcas, pulciņi u.c.
<ul style="list-style-type: none"> • Daugava un ūdensmalas 	Dabas vērtības iedzīvotāju atpūtas aktivitātēm un potenciāls tūrisma attīstībai.
<ul style="list-style-type: none"> • Dabas pamatnes un urbānās vides iekļaujoša saplūšana 	Rīgas pilsētai pieguloša teritorija. 3 pilsētas: Baldone, Baloži, Ķekava un 22 ciemi, kas aizņem 21,25 % no kopējās novada teritorijas. Dabas teritorijas ietver Daugavas kreiso krastu un Sausās Daugavas piekrasti, kā arī plašus mežu masīvus, kuri aizņem aptuveni pusē no novada teritorijas, kā arī lauksaimniecības platības, kurās saimnieko dažādu nozaru lauksaimnieki, sākot ar graudu un dārzeņu audzētājiem, beidzot ar lopu un putnu audzētājiem, t.sk. bioloģiskās lauksaimniecības saimniecības.

<ul style="list-style-type: none"> Aktīva uzņēmējdarbība. ledzīvotāju vēlme attīstīt uzņēmējdarbību novada ietvaros. 	Novadā notiek aktīva uzņēmējdarbība, kuru pārstāv 2479 tirgus sektora uzņēmumi (pēc 2020. gada datiem). ¹⁹
<ul style="list-style-type: none"> Dažāda uzņēmējdarbība - lauksaimniecība, ražošana, pakalpojumi 	Novadā ir pārstāvētas dažadas uzņēmējdarbības nozares, t.sk. mazie un vidējie uzņēmēji: pārtikas ražošana, t.sk. mājražošana, lauksaimniecība, sociālie un dažādi servisa pakalpojumi iedzīvotājiem, tūrisma pakalpojumi, loģistika un saistītie pakalpojumi (noliktavu pakalpojumi), metālapstrāde, ar būvniecību saistītie pakalpojumi, kravu pārvadājumi, IT uzņēmumi, finanšu iestāde, mazumtirdzniecība un citas nozares.
<ul style="list-style-type: none"> Jaunieši kā novada nākotnes potenciāls 	Bērnu vecumā no 0-14 gadiem īpatsvars ir 22,4%, jauniešu vecumā no 15-24 gadiem īpatsvars – 9,2%. Kopš 2000. gada novadā ir ievērojami pieaudzis (+140%) bērnu skaits vecumā no 0-6 gadiem.
Vājās puses	
<ul style="list-style-type: none"> Kopstrādes telpu neesamība (NVO un uzņēmējdarbībai) 	Pēdējo divu gadu laikā attālinātais darbs ir kļuvis par sabiedrības ikdienu, neatgriezeniski mainot mūsu izpratni par laika plānošanu un nepieciešamību izmantot biroja telpas darba uzdevumu veikšanai. Novadā nav iespēju strādāt ārpus mājām, nebraucot uz biroja vai kopstrādes telpām Rīgā.
<ul style="list-style-type: none"> Telpu un infrastruktūras nepietiekamība uzņēmējdarbības, nevalstiskā sektora aktivitāšu attīstībai 	Telpu trūkums uzņēmējdarbības attīstībai, nekustamajiem īpašumiem ir augstas cenas. Pašvaldībai trūkst telpu, kuras varētu iznomāt uzņēmējiem, nodot lietošanā NVO. Tāpēc būtiski ir veicināt un veidot NVO, uzņēmēju un pašvaldības savstarpējo sadarbību aktuālu vajadzību risināšanā.
<ul style="list-style-type: none"> Sporta infrastruktūras nepietiekamība 	Lai gan Ķekavas novadā pieejamas: <ul style="list-style-type: none"> 8 iekštelpu sporta būves, kas galvenokārt atrodas pie esošajām izglītības iestādēm; Pieejami tikai 14 ārtelpu sporta infrastruktūras laukumi ar dažādām funkcijām; tomēr iedzīvotāju aptaujās izskan, ka esošās sporta infrastruktūras nodrošinājums nav pietiekams, jo koncentrējas centros (Ķekava, Baloži, Baldone) un ap izglītības iestādēm, tādejādi primāri nodrošinot skolēnu un sporta skolu audzēkņu sporta nodarbību norisi, neatvēlot pietiekamu un pieejamu laiku pārējo iedzīvotāju vecuma grupu sporta aktivitāšu nodrošināšanai.
<ul style="list-style-type: none"> Labiekārtotu atpūtas vietu trūkums 	Ķekavas novadā pieejamas vairāk kā 10 iekārtotas aktīvās atpūtas vietas (pie ūdens un dabas teritorijās), tomēr to izvietojums un skaits nav pietiekams.
<ul style="list-style-type: none"> Nesakārtotas ūdensmalas 	Liels, bet pagaidām nepilnīgi izmantots potenciāls - Daugavas kreisais krasts un Sausās Daugavas piekraste.

¹⁹ Ķekavas novada attīstības programma 2021-2027. gadam, https://kekava.lv/wp-content/uploads/2022/10/03_36.-2.-pielikums_Kekavas-AP_Startegiska-dala.pdf

<ul style="list-style-type: none"> Mazattīsta rekreācijas un saistīto pakalpojumu uzņēmējdarbība 	Nav pietiekami attīstīts mikrotūrisms, kas novados ap Rīgu un Daugavas piekrastes teritorijās ir neizmantots potenciāls.
<ul style="list-style-type: none"> Dabas teritoriju piesārņojums (atkritumi dabā) 	Neattīstītas atpūtas vietu teritorijas gar Daugavu, Misu, novada lauku teritoriju apdzīvotajās vietās un "neaudzināti" to izmantotāji un piesārņotāji.
<ul style="list-style-type: none"> Vāji koordinētas kultūras, atpūtas aktivitātes 	Partnerības teritorijā notiek dažādi kultūras un atpūtas pasākumi, tomēr amatnieki, kolektīvi, radošie pulciņi – katrs darbojas par sevi, nav kopējas informācijas.
<ul style="list-style-type: none"> Iedzīvotāju un uzņēmēju vājas zināšanas par notiekošo citos novada ciemos, apkaimēs 	Iedzīvotāji un uzņēmēji atzīst, ka tiem ir vājas zināšanas par notiekošo citos novada ciemos, apkaimēs. Trūkst informācijas, savstarpējas sadarbības.
<ul style="list-style-type: none"> Vietas piederības neapzināšanās 	Iedzīvotāju svārstmigrācija, kad liela daļa laika tiek pavadīta Rīgā, nerada piederības sajūtu novada pilsētai, ciemam, apdzīvotajai vietai.
<ul style="list-style-type: none"> Iedzīvotāju nevēlēšanās iesaistīties savas dzīvesvietas uzlabošanas aktivitātēs 	Piederības sajūtas trūkums neveicina iedzīvotāju iesaisti savas dzīvesvietas uzlabošanas aktivitātēs. Tieka gaidīta aktivitāte no ciemiem – pašvaldības, apsaimniekotajiem, u.c.
<ul style="list-style-type: none"> Iedzīvotāju skaita pieauguma ietekme uz teritorijas dabas vērtībām, iedzīvotājiem nepieciešamās infrastruktūras, t.sk. atpūtas, sporta, kultūras attīstību 	Nepārtraukti pieaugošais iedzīvotāju skaits Partnerības darbības teritorijā rada izaicinājumu gan dzīves telpas nodrošināšanā jaunienācējiem, gan dabas vērtību saglabāšanā, nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšanā, un iedzīvotāju integrācijā vietējās kopienās.
<ul style="list-style-type: none"> Jauniešu zemā iesaiste novada ikdienas dzīvē, notikumos 	Jaunieši, kuri lielu savas dienas laiku pavada Rīgā, neiesaistās novada aktivitātēs.
Iespējas	
<ul style="list-style-type: none"> Iedzīvotāju kopienu aktivizēšana, viedo ciemu attīstība, kopprojektu īstenošana 	Nepieciešams veidot satikšanos veicinošu vidi, kas ietver telpas un arī estētisku apkārtējo vidi novada apdzīvotās vietās, aicināt iedzīvotājus iesaistīties savas teritorijas attīstībā. Projektos tiks iesaistītas gan pašvaldība, gan NVO.
<ul style="list-style-type: none"> Biedrību, kopienu līderu tikšanās, iedvesmošanas un motivēšanas pasākumi 	Novērtēt un izmantot pieredzes apmaiņas nozīmību - biedrību, kopienu līderu savstarpējās tikšanās, diskusijas, motivēšanas pasākumi. Novērtēt un identificēt tos cilvēkus, kuriem dzīve novadā ir apzināta izvēle - lielākoties tieši ienācēji ir aktīvākie un ieinteresēti sadarbībā, un dažādu aktivitāšu īstenošanā.
<ul style="list-style-type: none"> NVO, kopienu tīklošanas 	Nepieciešams attīstīt dažādu mērķa grupu informēšanas kanālus, lai cilvēki uzzina, ko dara un kādas aktivitātes veic ne tikai pašvaldība, bet arī NVO, VRG, kopienas un interešu grupas.

<ul style="list-style-type: none"> • Labo piemēru popularizēšana 	Labo piemēru popularizēšana par teritoriālo kopienu veidošanos un aktivitātēm, iestājoties par labāku dzīves vides kvalitāti savā dzīves vietā, pilsētā vai ciemā. Bieži to veidošanās procesu ir veicinājusi iestāšanās pret kādu ieceri vai teritoriālās kopienas radušās, stiprinājušās kāda projekta rezultātā.
<ul style="list-style-type: none"> • Jauniešu interešu grupu aktivitāšu atbalsts 	Jauniešiem ir nozīmīga loma tajā, lai visu novada/ciemu jauniešu labā tiktu izveidota labāka vienībā nepieciešamā sporta, atpūtas infrastruktūra. Jaunieši var sniegt ieguldījumu savā kopienā. Atbalsts var sekmēt jauniešos lepnuma un atbildības sajūtu par savu teritoriju.
<ul style="list-style-type: none"> • Jauniešu uzņēmējdarbības veicināšana 	Iedzīvotāju aptaujā tika akcentēta nepieciešamība veicināt jauniešu uzņēmējdarbību.
<ul style="list-style-type: none"> • Rekreācijas, tūrisma un ar to saistīto pakalpojumu attīstība 	Rekreācijas, tūrisma un ar to saistīto pakalpojumu attīstība ir esošā potenciālā Daugavas piekrastes un Rīgas tuvuma izmantošana teritorijas attīstībai, kur kopīgās darbībās iespējams iesaistīties dažādām pusēm: pašvaldība, uzņēmēji un NVO
<ul style="list-style-type: none"> • Dabas taku, labiekārtotu atpūtas vietu attīstība 	Dabas taku, labiekārtotu atpūtas vietu attīstība ir nozīmīga gan vietējo iedzīvotāju atpūtai, gan mikrotūrisma – Rīgas iedzīvotāju vienas dienas tūrisma aktivitāšu piesaistei, kas veicinātu tūrisma pakalpojuma sniedzēju aktivizēšanos.
<ul style="list-style-type: none"> • Upju krastu labiekārtošana, pieejamība, kopprojektu īstenošana 	Labiekārtota teritorija un pieejama infrastruktūra sekmē tūrisma pakalpojuma sniedzēju aktivizēšanos. Teritorijas labiekārtošanas projektos iesaistās gan pašvaldība, gan NVO.
<ul style="list-style-type: none"> • Kopstrādes telpu izveide NVO un uzņēmējdarbībai 	Kopstrādes telpas apvieno vietējos iedzīvotājus – uzņēmējus, profesionāļus, nevalstiskā sektora pārstāvju, individuālos komersantus, algotus darbiniekus, radošo industriju pārstāvju, studentus un jauniešus, kuriem ir nepieciešama vieta, lai strādātu, organizētu pasākumus/nodarbības, dalītos savās idejās un veicinātu savstarpējo sadarbību.
<ul style="list-style-type: none"> • Kultūras, atpūtas, pasākumu kopīgas platformas izveide. Pasākumu karte. 	Pārskatāma informācija par plānotām kultūras un atpūtas aktivitātēm ne tikai ļauj tām nepārklāties, bet arī sekmē vietējo iedzīvotāju iesaisti un Rīgas iedzīvotāju vienas dienas tūristu piesaisti.
<ul style="list-style-type: none"> • Uzņēmēju dienas apkaimēs (ne tikai Kekavā) 	Uzņēmēju sadarbības veicināšana, informācija par to, kas notiek citās novada teritorijās.
<ul style="list-style-type: none"> • Veicināt atkritumu apsaimniekošanu, stiprinot un izglītojot kopienas 	Kopienas var aktivizēties, iestājoties pret vai par kādu ieceri, vides sakopšana ir viena no kopienas vienojošām aktualitātēm.
<ul style="list-style-type: none"> • Veloinfrastruktūras attīstība 	Novadā notiek veloinfrastruktūras attīstība. Ir svarīgi veidot veloceliņu savstarpējo sasaisti un papildinātību, kā arī pakalpojumu attīstību pie tiem.
<ul style="list-style-type: none"> • Uzņēmumu klāsteru attīstība aprites ekonomikas īstenošanai 	Uzņēmēju sadarbības veicināšana var sekmēt gan uzņēmumu klāsteru veidošanos novadā, gan to savstarpējo papildinātību aprites ekonomikas īstenošanai.

<ul style="list-style-type: none"> Līdzdalības budžeta un LEADER projektu savstarpējā sinerģija 	2023. gadā pašvaldība uzsākusi līdzdalības budžeta projektu īstenošanu novadā. Nozīmīgi ir veidot līdzdalības budžeta un LEADER projektu savstarpējā sinerģiju, lai gūtu to lielāku pievienoto vērtību – infrastruktūra sekmē uzņēmējdarbību, kopienu aktivizēšanos, u.c.
<ul style="list-style-type: none"> ledzīvotājiem nepieciešamo ikdienas pakalpojumu klāsta pilnveidošana, paplašināšana 	ledzīvotājiem nepieciešamo ikdienas pakalpojumu klāsta pilnveidošana, paplašināšana īpaši lauku teritorijā.
<ul style="list-style-type: none"> Vietējās uzņēmējdarbības, īpaši mazo uzņēmēju, veidošanās veicināšana 	LEADER finansējuma apjoms SVVA stratēģijas īstenošanā ir īpaši nozīmīgs tieši mazo uzņēmēju atbalstam, to darbības uzsākšanai vai attīstībai novada lauku teritorijā.
Draudi	
<ul style="list-style-type: none"> Saeimas un valdības lēmumu neprognozējamība 	Izmaiņas skolu tīklā, veselības pakalpojumu pieejamībā, transporta pakalpojumos, finanšu instrumentu un programmu pieejamībā, u.c. nesekmē vietējās teritorijas attīstību.
<ul style="list-style-type: none"> Izmaiņas nodokļu politikā 	Ar uzņēmējdarbību saistītu likumu izmaiņas un nodokļu pieaugums nesekmē uzņēmējdarbību, īpaši mazo, vidējo uzņēmumu un individuālo komersantu darbību, tomēr informētība par plānotām izmaiņām var mazināt negatīvās sekas, un veicināt Partnerības darbības teritorijā esošo uzņēmumu darbības stabilitāti.
<ul style="list-style-type: none"> Jaunā ES fondu 2023.-2027. gada programmēšanas perioda ierobežotais finansējums Pierīgai, t.sk. LEADER 	Partnerības darbības teritorija ir palielinājusies, bet pieejamais finansējums stratēģijas īstenošanai samazinājies, kas var kavēt uzņēmējdarbības attīstību. Novadiem ap Rīgu, īpaši mazo, vidējo uzņēmumu atbalstam, nav paredzēti arī citi finansējuma avoti, kas ļautu tiem veidoties un attīstīties līdzvērtīgi uzņēmumu iespējām citos novados.
<ul style="list-style-type: none"> Vides kvalitātes pasliktināšanās 	Daugavas ūdens kvalitāte var ietekmēt gan iedzīvotāju vēlmi izvēlēties novadu par dzīves vietu, gan var mazināt tā potenciālu tūrisma attīstībai.

2.5 PARTNERĪBAS DARBĪBAS TERITORIJAS UN KOPIENU ATTĪSTĪBAS VAJADZĪBAS

Partnerības darbības teritorijas attīstības vajadzību apzināšana sākās jau 2022. gadā laika posmā no jūnija līdz decembrim ar 7 fokusgrupām iedzīvotāju kopienām un uzņēmējiem, un vienu klātieses diskusiju nevalstiskajam sektoram. Savukārt 2023. gada martā un aprīlī notika 6 fokusgrupas dažādām interešu grupām, kā arī divas sanāksmes ar biedrības padomi un noslēdzošā SVVA stratēģijas apspriešanas sanāksme 2023. gada jūnijā.

Apzinātās un apkopotās vajadzības vēlreiz tika aktualizētas iedzīvotāju, NVO un uzņēmēju elektroniskajā aptaujā, kura norisinājās no 2023. gada 24. aprīļa līdz 7. maijam, un tajā piedalījās 51 respondents, no tiem 45% uzņēmēji, 22% NVO pārstāvji (skat. aptaujas apkopojumu Pielikumā Nr. 1).

Partnerības darbības teritorijas attīstības vajadzību izvērtēšanā ir ļemti vērā iedzīvotāju un uzņēmēju ierosinājumi, kas vērsti uz kopienas un uzņēmējdarbības attīstību Partnerības darbības teritorijā un izteikti sekojošos pasākumos:

- ledzīvotāju foruma "Ideju skrejcelš" ierosinājumi, "Partnerība Daugavkrasts"²⁰ (2021)
- Pētījums "Rīgas plānošanas reģiona identitātes veidotājelementu apzināšanai"²¹ (2022)
- ledzīvotāju, NVO un uzņēmēju aptaujas Ķekavas novada attīstības programmas izstrādē (2022)
- ledzīvotāju aptauja Ķekavas novada jaunā labiekārtojuma plāna izstrādē (2023)

Uzņēmējdarbībā kā nozīmīgākās vajadzības iezīmējās nepieciešamība sakārtot atpūtas un rekreācijas vidi novadā, lai varētu attīstīties ar rekreāciju un tūrismu saistīti pakalpojumi; sekmēt vietējo produktu ražošanu (mājražošana, amatniecība); veicināt vietējiem iedzīvotājiem nepieciešamo pakalpojumu attīstību, nodrošināt uzņēmējiem atbalstu iekārtu un aprīkojuma iegādei. Kā nozīmīgākais kritērijs atbalsta intensitātes palielināšanai tika minēta ražošanas izveidošana vai attīstība. Nozīmīga vieta ierādīta arī sadarbības projektiem, kas sekmētu ilgtspējīgu uzņēmumu attīstību (piemēram, aprites ekonomika), kā arī vietējo produktu ražošanu (mājražošana un amatniecība). Tomēr kopumā tika atzīts, ka nav kāda noteikta virziena vai uzņēmējdarbības nozares, kurš būtu jāatbalsta un jāattīsta prioritārāk salīdzinājumā ar citām nozarēm.

Iedzīvotāju kopienu aktivizēšanai un attīstībai, kā nozīmīgi tika minēti iedvesmošanas, motivēšanas un pieredzes apmaiņas pasākumi, kā arī nepieciešamība pēc koprades telpām. Savukārt jauniešu mērķa grupas aktivizēšanai un iesaistei kā nepieciešami pasākumi ir atbalsts jauniešu uzņēmējdarbībai, atbalsts interešu grupām un interešu izglītībai. Nozīmīgi ir NVO un pašvaldības kopprojekti.

Kā nozīmīgas **publiskās infrastruktūras labiekārtojuma aktivitātes** ir minētas veloinfrastruktūras attīstība; labiekārtotas atpūtas vietas un dabas takas; upju krastu labiekārtošana un pieejamības nodrošināšana. Kā nozīmīgākais kritērijs atbalsta intensitātes palielināšanai tika minēti sadarbības projekti, kurus kopīgi īsteno biedrības kopā ar pašvaldību, kur kā nozīmīgākās tēmas minētas tūrisma un aktīvās atpūtas aktivitātes.

Biedrību interese un vajadzības pēc **sabiedriskā labuma projektiem** ietver dažādas interešu izglītības, hobiju, kultūras un sporta aktivitātes. Kopīgas intereses vieno novada iedzīvotājus, attīsta vietas identitātes sajūtas.

Starptektoriālā un starpvalstu sadarbības projektu īstenošana ir nozīmīga un apzināta vajadzība arī turpmākajam darbam, jo pieredzes apmaiņa ar citām partnerībām ir lielisks motivators uzņēmējiem, kopienām pilnveidot savu darbību, stiprināt vietējo iedzīvotāju un organizāciju vēlešanos pārstāvēt savu teritoriju.

2.6 ILGTSPĒJĪBAS TENDENCES PARTNERĪBAS TERITORIJĀ

2014.-2020. gada plānošanas periodā Partnerības darbības teritorijā iezīmējās vairākas jaunas iniciatīvas kopienu un teritorijas attīstībai, tomēr vairākas mūsdieni ilgtspējas attīstības tendences vēl nav guvušas savu apliecinājumu novada attīstībā.

²⁰ <https://daugavkrasts.lv/jaunumi/apkopotas-iedzivotaju-foruma-ideju-skrejcelss-paustas-idejas-ierosinajumi/>

²¹ https://rpr.gov.lv/wp-content/uploads/2023/04/RPR-AP_2027_Ricibas-plans.pdf

Viedo ciemu²² iniciatīva. Partnerības darbības teritorijā viedo ciemu iniciatīvas iezīmes saskatāmas Mellupu un Plakanciema iedzīvotāju aktivitātēs – kopienā Mežnieki, kas ir pirmā aktivizētā kopiena teritorijā, tai seko Daugmales un Rakaru kopienas. Arī citās teritorijās pamazām aktivizējas iedzīvotāju grupas.

Zaļais kurss ir jauna ES izaugsmes stratēģija, lai radītu taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā siltumnīcefekta gāzes (SEG) neto emisijas 2050. gadā samazinātos līdz nullei. Stratēģijā Latvijas klimatneitrālitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam ir izvirzīti stratēģiski virzieni ilgtspējīgas enerģētikas, visaptverošas energoefektivitātes, oglekļa dioksīda piesaistes palielināšanas, nodokļu zaļināšanas, resusefektīva un videi draudzīga transporta u.c. jomās. Partnerības teritorijā līdz šim nav īstenotas aktivitātēs jaunā Zaļā kursa ietvaros.

2014.-2020. gada plānošanas periodā ir īstenoti projekti ar zaļo ievirzi, piemēram, iegādātas divas atpūtas – makšķerēšanas laivas, kuras aprīkotas ar elektrouzlādes dzinējiem, klāja apgaismojumu, audio sistēmu, eholotu, drošības aprīkojumu, piedāvājot laivu nomas pakalpojumu.

ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijā 2030. gadam iekļautas rīcības, lai risinātu bioloģiskās daudzveidības krīzi, aizsargājot un atjaunojot dabas vērtības. Bioloģiskās daudzveidības stratēģija pievēršas pieciem galvenajiem bioloģiskās daudzveidības izzušanas iemesliem (zemes un ūdeņu izmantošanas izmaiņas, resursu pārmērīga izmantošana, klimata pārmaiņas, piesārņojums un invazīvās sugas) un iezīmē pastiprinātu pārvaldības ietvaru, nodrošinot pilnīgu ES normatīvo aktu ieviešanu. Bioloģiskās daudzveidības stratēģija un citas Zaļā kursa iniciatīvas būs ietvars ES zaļajai ekonomikas pārveidei, tostarp industriālai, energētikas, aprites ekonomikai un pārejai uz ilgtspējīgu pārtiku.

Jauno **aprites ekonomikas**²³ rīcības plānu “Par tūrāku un konkurētspējīgāku Eiropu”, kas iezīmē iniciatīvas, kuras skars visus produkta aprites cikla posmus un dažādas materiālu grupas, panākot, ka saražotie produkti ir ilgtspējīgi un ilgstojoši, un sabiedrība var pilnvērtīgi iesaistīties aprites ekonomikā un izmantot pozitīvo pārmaiņu sniegtās priekšrocības. Aprites ekonomikas rīcības plāns ir nozīmīgs instruments ES zaļās ekonomikas jeb zaļās izaugsmes attīstībai, veidojot savstarpēji saistītu politiku sistēmai, kur lielāka loma ir pievērsta oglekļa mazietilpīgai un ilgtspējīgai attīstībai, saskaņotai ķīmisko vielu, produktu un atkritumu pārvaldības politikai.

Digitalizācijas jomas projekti turpina būt aktuāli arī jaunajā periodā. 2014.-2020. gada plānošanas periodā ir īstenoti projekti, kuros iegādātas:

- modernas veterinārās iekārta – bioķīmijas un hematoloģijas asins parauga analizatori, kas ļauj ātri un kvalitatīvi veikt asins parauga izmeklējumus uz vietas klinikā;
- izšūšanas mašīna, lai sniegtu izšūšanas pakalpojumus pēc klienta sagatavota parauga vai speciāli viņam izstrādāta dizaina.

2.7 STARPTERITORIĀLĀS UN STARPVALSTU SADARBĪBAS VAJADZĪBU NOVĒRTĒJUMS

Sadarbības projektu nepieciešamība izskatīta trijām projekta idejām:

- Ciemu un apkaimju iedzīvotāju kopienu aktivizēšanas nepieciešamība, t.sk. ciemu un apkaimju plānu izstrāde un ieviešana, savstarpējās sadarbības vecināšana, pieredzes gūšana, viedo ciemu iniciatīvas – nepieciešamais aptuvenais finansējuma apjoms ir 50 000 – 120 000 EUR;
- Pierīgas tūrisma pakalpojumu apvienošana vienotā piedāvājumā (Exit Rīga zīmola pilnveidošana un attīstīšana) sadarbībā ar pārejām partnerībām pierīgas novados - nepieciešamais aptuvenais finansējuma apjoms ir 70 000 – 100 000 EUR;

²² Viedie ciemi ir ciemi, kur vietējie iedzīvotāji var uzņemties atbildību par dažādiem izaicinājumiem un kopīgiem spēkiem uzlabot teritorijas dzīvotspēju.

²³ Aprites ekonomika ir ražošanas un patēriņa modelis, kas ietver resursu ieguvi un sadali, atkārtotu izmantošanu, iekārtu remontu, atjaunošanu un pārstrādi, lai izmantotie resursi tiktu lietoti maksimāli ilgi, pirms tie kļūst par neizmantojamiem atkritumiem. Tādā veidā tiek pagarināts materiālu dzīves cikls, ļaujot samazināt dabas resursu ieguvi. Turklāt radīto atkritumu apjoms tiek samazināts līdz minimumam, tajā skaitā arī emisiju apjoms gaisā un ūdenī.

- Uzņēmējdarbības savstarpējās sadarbības veicināšana, labās prakses piemēru pārņemšana, t.sk. sociālā uzņēmējdarbība, videi draudzīga uzņēmējdarbība, aprites ekonomika, digitalizācija, u.c.- nepieciešamais aptuvenais finansējuma apjoms ir 40 000 – 70 000 EUR.

3 STRATĒGISKĀ DAĻA

3.1 VĪZIJA UN STRATĒGISKE MĒRKUS

Partnerības darbības teritorijas attīstības vīzija ir cilvēku dzīvei un ģimenei, attīstībai un izaugsmei, darbam un atpūtai pieejama harmoniska un videi draudzīga telpa ar aktīvām kopienām un koptām kultūrvēsturiskā, vērtībām.

Partnerība jau daudz ir veikusi iepriekšējā SVVA stratēģijas realizācijas laikā, lai ar īstenotajiem projektiem tuvinātos vīzijas uzstādījumiem. Jaunā stratēģija ņem vērā iepriekšējās stratēģijas īstenošanas pieredzi (pēctecību), kā arī, atbilstoši KLP SP 2023-2027 un pakārtoto dokumentu uzstādījumiem/ norādījumiem, ietver jaunus aspektus.

KLP SP 2023-2027 un MK noteikumi nosaka intervences mērķus:

- stimulēt mazās un vidējās uzņēmējdarbības attīstību un konkurētspēju, jaunu produktu un pakalpojumu izveidi, jaunu darba vietu radīšanu, ieviest inovatīvas tehnoloģijas un prakses, tostarp digitālus risinājumus, veicināt produktīvāk un ilgtspējīgi izmantot vietējos resursus, kā arī celt darbinieku kvalifikāciju un sekmēt sociālam atstumtības riskam pakļauto personu iesaistī darba tirgū;
- veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējā dabas, fiziskā, sociālā un cilvēku kapitāla stiprināšanas un kultūras kapitāla stratēģiskas un ilgtspējīgas izmantošanas un attīstības iniciatīvās, tā palielinot lauku iedzīvotāju drošumspēju, kā arī vietas potenciālu un pievilkību, kas var kļūt par priekšnosacījumu jaunu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un citu saistītu pakalpojumu un produktu piedāvājumam.

Partnerības SVVA stratēģija atbilstoši identificētajām vajadzībām nosaka trīs attīstības mērķus:

- mērķis – Vietējo uzņēmumu izveide un attīstība Partnerības darbības teritorijā.
- mērķis - Partnerības darbības teritorijas iedzīvotāju labklājības paaugstināšana.
- mērķis – Kopienu aktivizēšana un attīstība Partnerības darbības teritorijā.

Katram no attīstības mērķiem, to sasniegšanai ir noteiktas rīcības, kurās tiks izsludinātas projekta konkursu kārtas.

KLP SP 2023-2027 intervences aktivitātes	Partnerības SVVA stratēģijas mērķi	Rīcības
Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas	M1: Vietējo uzņēmumu izveide un attīstība Partnerības darbības teritorijā.	Rīcība 1.1. Atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai. Rīcība 1.2. "Lauku bijete".
Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas	M2: Partnerības darbības teritorijas iedzīvotāju labklājības paaugstināšana.	Rīcība 2.1. Publisko teritoriju labiekārtošana. Rīcība 2.2. Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana. Rīcība 2.3. Jauniešu iniciatīvas.
	M3: Kopienu aktivizēšana un attīstība Partnerības darbības teritorijā.	Rīcība 3.1. Atbalsts kopienu un viedo ciemu aktivitātēm. Rīcība 3.2. Starptektoriālās un starpvilku sadarbības veicināšana.

3.2 SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

Nr.p.k.	Mērķis	Rezultātu rādītājs	Rādītāja vērtība pa gadiem
1.	M1: Vietējo uzņēmumu izveide un attīstība Partnerības darbības teritorijā	Vidējais darbinieku skaits Partnerības darbības teritorijā privātajā sektorā	- Bāzes 2022. gads – 10 760 - 2025. gads – 10 780 - 2027. gads – 10 810

			CSP dati)
2.		Pašnodarbināto personu skaits Partnerības darbības teritorijā	- Bāzes 2022. gads – 631 - 2025. gads – 639 - 2027. gads – 644 (CSP dati)
3.	M2: Partnerības darbības teritorijas iedzīvotāju labklājības paaugstināšana.	Iedzīvotāju skaits Partnerības darbības teritorijā	- Bāzes 2022. gads – 30608 - 2025. gads – 30650 - 2027. gads – 30720 (CSP dati)
4.		Dalībnieku skaits amatieru kolektīvos, u.c. iniciatīvās	- Bāzes 2022. gads – 1570 - 2025. gads – 1600 - 2027. gads – 1640 (Pašvaldības dati)
5.		Partnerības darbības teritorijā reģistrēto aktīvo NVO skaits (biedrības un nodibinājumi)	- Bāzes 2022. gads – 429 - 2025. gads – 430 - 2027. gads – 430 (Lursoft dati)
6.	M3: Kopienu aktivizēšana un attīstība Partnerības darbības teritorijā	Aktīvo kopienu skaits Partnerības darbības teritorijā	- Bāzes 2022. gads – 3 - 2025. gads – 5 - 2027. gads – 7 (Partnerības dati)

3.3 INOVATĪVO RISINĀJUMU IDENTIFICĒŠANA

Inovācija ir zinātniskās, tehniskās, sociālās, kultūras vai citas jomas ideju, izstrādņu un tehnoloģiju veiksmīga īstenošana jaunā produktā, pakalpojumā vai procesā. Būtiska inovācijas īpašība ir tas, ka tā ir īstenota. Produkta vai pakalpojuma inovācija ir uzskatāma par īstenotu tikai tad, kad tā ir nonākusi tirgū. Procesa, mārketinga vai organizatoriska inovācija ir īstenota tikai tad, kad tā ir praktiski ieviesta un tiek lietota attiecīgajā organizācijā/teritorijā²⁴

Stratēģijas ietvaros tiks papildus atbalstīta inovatīvu risinājumu – preču ražošanā vai pakalpojumu sniegšanā ieviešana Partnerības darbības teritorijā. Par inovatīviem projektiem tiks uzskatīti projekti, kas ir inovatīvi SVVA stratēģijas līmenī Partnerības darbības teritorijā vai valsts līmenī - jauni produkti un pakalpojumi, kas līdz šim nebija pieejami ne Partnerības darbības teritorijā, ne Latvijā.

Iesniegto projektu vērtēšanas procesā inovatīviem projektiem tiks piešķirti papildus punkti šādā kritērijā: "Projekts veicinās inovāciju ieviešanu:

1. Projekta risinājumi ir inovatīvi Latvijas teritorijā – 2 punkti
2. Projekta risinājumi ir inovatīvi Partnerības darbības teritorijā – 1 punkts
3. Projekta risinājumi nav inovatīvi – 0 punkti."

²⁴ Adaptēts pēc tiesību akta projekta "Eiropas Savienības Atvesejošanas un noturības mehānisma plāna 3.1. reformu un investīciju virziena "Reģionālā politika" 3.1.1.3.i. investīcijas "Investīcijas uzņēmēdarbības publiskajā infrastruktūrā industriālo parku un teritoriju attīstīšanai reģionos" īstenošanas noteikumi" sākotnējās ietekmes (ex-ante) novērtējuma ziņojums (anotācija).

4 RĪCĪBAS PLĀNS

4.1 RĪCĪBAS PLĀNS 2023.-2027. GADAM KLP SP 2023.-2027. GADAM INTERVENCĒ “DARBĪBU ĪSTENOŠANA SASKANĀ AR SVĀ STRATĒGIJU, TOSTARP SADARĪBAS AKTIVITĀTES UN TO SAGATAVOŠANA”

(turpmāk Stratēģiskā plāna intervence)

Nr.	Mērķis/Rīcība	Stratēģiskā plāna intervences aktivitāte	Maksimālā attiecīnāmo izmaksu summa vienam projektam (euro)	Pamatā atbalsta intensitāte (%)	Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	Kritēriji ar kuriem pacelt atbalsta intensitāti	Īstenošanas kārtas (izsludināšanas princips)	Iznākuma rādītāji
1.	<i>M1: Rīcība 1.1. Atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai</i>	Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas	50 000 projektiem, kur ieguldījumi būvniecībā ir vismaz 70% no projekta attiecīnāmajām izmaksām – 75 000	40	65 vai 75 ²⁵	1. Projekta mērķis ir ražošanas attīstība vai uzsākšana (ja projekta iesniedzēja juridiskā adrese vai deklarētā dzīvesvieta atrodas Partnerības darbības teritorijā vismaz vienu gadu pirms projekta iesniegšanas) - 15% 2. Projekta mērķis ir ar tūrismu saistīto pakalpojumu attīstība vai uzsākšana (ja projekta iesniedzēja juridiskā adrese vai deklarētā dzīvesvieta atrodas Partnerības darbības teritorijā vismaz vienu gadu pirms projekta iesniegšanas) ²⁶ - 15% 3. Projekta mērķis ir sociālo pakalpojumu attīstība vai pilnveidošana Partnerības darbības teritorijā (ja projekta iesniedzēja juridiskā adrese vai deklarētā dzīvesvieta atrodas Partnerības darbības teritorijā vismaz vienu gadu pirms projekta iesniegšanas) ²⁷ - 15% 4. Projekts tiek realizēts lauku teritorijā – 10%	Pa vienai vai vairākām kārtām katru gadu, sākot no 2024. gada, kamēr pieejams finansējums. Nepieciešamības gadījumā var izsludināt nepārtraukto projektu iesniegšanas kārtu.	Izveidoti jauni uzņēmumi vai individuālie komersanti, vai atbalstīti esošie uzņēmumi ražošanas jomā - 3 Izveidoti jauni uzņēmumi vai individuālie komersanti, vai atbalstīti esošie uzņēmumi tūrisma pakalpojumu jomā - 4 Izveidoti jauni uzņēmumi vai individuālie komersanti, vai atbalstīti esošie uzņēmumi sociālo pakalpojumu jomā - 2

²⁵ Atbilstoši Ministru kabineta 2023. gada 10. oktobra noteikumu Nr.580 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai intervencē “Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarības aktivitātes un to sagatavošana” 28.1. apakšpunktam.

²⁶ Ar tūrismu saistītie pakalpojumi – naktsmītnes, ēdināšanas pakalpojumi, dažāda atpūtas t.sk. aktīvās atpūtas inventāra noma, izklaides un izzinošie pakalpojumi, u.c.

²⁷ Sociālo pakalpojumu attīstība vai pilnveidošana – sociālie pakalpojumi ir pakalpojumi, ko sniedz uzņēmēji, kas reģistrēti sociālās uzņēmējdarbības uzņēmumu reģistrā vai sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.

2.	M1: Rīcība 1.2. "Lauku bilēte"	Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas	15 000	40	65 vai 75 ²⁸	Maksimāli iespējamā atbalsta intensitāte ir 65%, kuru var iegūt summējot vienu no kritērijiem Nr. 1.-3. ar kritēriju Nr.4, vai 75% atbilstoši 10.10.2023. MK noteikumu Nr.580 28.1. apakšpunktam.	Pa vienai vai vairākām kārtām katru gadu, sākot no 2024. gada, kamēr pieejams finansējums. Nepieciešamības gadījumā var izsludināt nepārtraukto projektu iesniegšanas kārtu.	Izveidoti jauni uzņēmumi vai individuālie komersanti, vai atbalstīti esošie jaunie uzņēmumi ražošanas jomā - 2 Izveidoti jauni uzņēmumi vai individuālie komersanti, vai atbalstīti esošie jaunie uzņēmumi tūrisma pakalpojumu jomā - 4
3.	M2: Rīcība 2.1. Publisko teritoriju labiekārtošana	Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas.	50 000	70	90	1. Projekta idejas realizācijā iesaistās vismaz divi partneri, t.sk. ar visu partneru finansiālu līdzdalību – 10% 2. Kopstrādes telpas – 10% 3. Vides pieejamība ²⁹ -10% 4. Projekts tiek realizēts lauku teritorijā – 10% Maksimāli iespējamā atbalsta intensitāte – 90%, kuras sasniegšanai tiek summēti jebkuri divi no četriem iepriekš minētajiem kritērijiem. Izņēmums: pašvaldības un pašvaldības iestāžu iesniegto projektu vai projektu, kuros pašvaldība un pašvaldības iestādes ir kā partneri, maksimāli iespējamā atbalsta intensitāte ir 70%, izņemot, ja tiek iesniegti projekti, kuros projekta idejas realizācija iesaistās vismaz divi partneri, no kuriem tikai viens ir pašvaldība vai pašvaldības iestāde, t.sk. ar visu partneru finansiālu līdzdalību – 80%.	Pa vienai vai vairākām kārtām katru gadu, sākot no 2024. gada, kamēr pieejams finansējums. Nepieciešamības gadījumā var izsludināt nepārtraukto projektu iesniegšanas kārtu.	Uzlabota vai papildināta apdzīvotas vietas infrastruktūra ar vides pieejamības elementiem- 1
4.	M2: Rīcība 2.2. Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana	Kopienu spēcinošas un vietas attīstību	20 000	70	90	1. Projektā veicamās darbības vai idejas ir pamatotas mērķa grupu ³⁰ vai iedzīvotāju kopienu vajadzībās (aptaujas, sanāksmes, u.c. līdzdalības formas, nodrošinot vismaz 10% respondantu atbildes un/ vai dalību no kopējā	Pa vienai vai vairākām kārtām katru gadu, sākot	Atbalstītas interešu grupu aktivitātes – 5

²⁸ Atbilstoši Ministru kabineta 2023. gada 10. oktobra noteikumu Nr.580 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai intervencē "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana" 28.1. apakšpunktam.

²⁹ Vides pieejamība - plānots pielāgot infrastruktūras objektus personām ar dzirdes, redzes vai kustību traucējumiem, riteņkrēslu un ratiņu lietotājiem (uzbrauktuves, bezmaksas stāvlaukumus, lifti, durvis, tualetes, dušas telpas, u.c.).

³⁰ Mērķa grupa – daudzbērnu ģimenes, jaunieši, pensionāri, cilvēki ar īpašām vajadzībām.

		sekmējošas iniciatīvas.				mērķa grupas vai iedzīvotāju kopienas pārstāvju skaita) – 15% 2. Projekta idejas realizācijā iesaistās vismaz divi partneri, t.sk. ar visu partneru finansiālu līdzdalību – 5% 3. Projekts tiek realizēts lauku teritorijā – 10% Maksimāli iespējamā atbalsta intensitāte – 90%, kuras sasniegšanai tiek summēti jebkuri iepriekš minētie kritēriji. Izņēmums: pašvaldības un pašvaldības iestāžu iesniegto projektu vai projektu, kuros pašvaldība un pašvaldības iestādes ir kā partneri, maksimālā iespējamā atbalsta intensitāte ir 70%, izņemot, ja tiek iesniegti projekti, kuros projekta idejas realizācijā iesaistās vismaz divi partneri, no kuriem tikai viens ir pašvaldība vai pašvaldības iestāde, t.sk. ar visu partneru finansiālu līdzdalību – 80%.	no 2024. gada, kamēr pieejams finansējums. Nepieciešamības gadījumā var izsludināt nepārtraukto projektu iesniegšanas kārtu.	
5.	M2: Rīcība 2.3. Jauniešu iniciatīvas	Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas.	6 000	100	100	Maksimāli iespējamā atbalsta intensitāte – 100%..	Pa vienai vai vairākām kārtām katru gadu, sākot no 2024. gada, kamēr pieejams finansējums. Nepieciešamības gadījumā var izsludināt nepārtraukto projektu iesniegšanas kārtu.	Atbalstītas jauniešu iniciatīvas - 6
6.	M3: Rīcība 3.1. Atbalsts kopienu un viedo ciemu aktivitātēm	Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas.	20 000	70	90	1. Investīcija ir pamatota viedā ciema vai kopienas attīstības stratēģijā – 20% 2. Projekta idejas realizācijā iesaistās vismaz divi partneri, t.sk. ar visu partneru finansiālu līdzdalību – 20% 3. Projekts tiek realizēts lauku teritorijā – 20% Maksimāli iespējamā atbalsta intensitāte – 90%, kuras sasniegšanai jāizpilda viens no iepriekš minētajiem kritērijiem.	Pa vienai vai vairākām kārtām katru gadu, sākot no 2024. gada, kamēr pieejams finansējums. Nepieciešamības gadījumā var izsludināt nepārtraukto projektu	Atbalstītas iniciatīvas ciemos/ apkaimēs, kas pamatotas viedā ciema vai kopienas attīstības stratēģijā - 5

							iesniegšanas kārtu.	
7.	M3: Rīcība 3.2. Starptektoriālās un starpvalstu sadarbības veicināšana	Kopienu spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas.	50 000	100	100		Sadarības projekti tiks sagatavoti un realizēti sadarbojoties ar citām VRG.	Atbalstītas sadarbības iniciatīvas - 1

4.2 CITA ĀRĒJĀ FINANSĒJUMA NEPIECIEŠAMĪBA UN PIESAISTIŠANAS NOVĒRTĒJUMS

Projekta apraksts	Iespējamais finansējuma	Aptuvenais finansējuma apjoms
Ciemu un apkaimju iedzīvotāju kopienu aktivizēšanas nepieciešamība, t.sk. ciemu un apkaimju plānu izstrāde un ieviešana, savstarpējās sadarbības vecināšana, pieredzes gūšana, viedo ciemu iniciatīvas	LEADER sadarbības projekts Sabiedrības integrācijas fonda projektu konkursi ERASMUS+ pieredzes apmaiņas un mūžizglītības veicināšanas pasākumi Ķekavas novada pašvaldības projektu konkursi u.c. organizāciju un fondu piedāvātais finansējums	50 000 – 120 000 EUR
Pierīgas tūrisma pakalpojumu apvienošana vienotā piedāvājumā (Exit Rīga zīmola pilnveidošana un attīstīšana) sadarbībā ar pārējām partnerībām pierīgas novados	LEADER sadarbības projekts Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras tūrisma veicināšanas pasākumi u.c. organizāciju un fondu piedāvātais finansējums	70 000 - 100 000 EUR
Uzņēmējdarbības savstarpējās sadarbības veicināšana, labās prakses piemēru pārņemšana, t.sk. sociālā uzņēmējdarbība, videi draudzīga uzņēmējdarbība, aprites ekonomika, digitalizācija, u.c.	LEADER sadarbības projekts ERASMUS+ mūžizglītības projekti u.c. organizāciju un fondu piedāvātais finansējums	40 000 – 70 000 EUR

5 SABIEDRĪBAS VIRZĪTAS VIETĒJĀS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANA UN NOVĒRTĒJUMS

5.1 VRG INFORMĀCIJAS TĪKLU VEIDOŠANA UN SADARBĪBAS NODROŠINĀŠANA AR DAŽĀDĀM TĀS DARBĪBAS TERITORIJĀ ESOŠĀM ORGANIZĀCIJĀM

VRG savai informācijas ikdienas izplatīšanai izmanto šādus informācijas sniegšanas kanālus:

- Partnerības mājaslapa³¹ un *Facebook* sociālajā vietne, kurās regulāri tiek izvietota informācija par aktualitātēm, kā arī stratēģiju, projektu konkursiem un stratēģijas ietvaros īstenotajiem projektiem;
- Lai sasniegtu pēc iespējas plašāku sabiedrības daļu, svarīgākā informācija arī tiek publicēta Ķekavas novada mājaslapā³²;
- Kā arī regulāri tiek izsūtīti e-pasti ar aktuālo informāciju gan biedriem, gan nevalstiskā sektora kontaktu bāzei, kurā ir 115 adreses;
- Tieki attīstīta Ķekavas novada NVO sadarbības platforma, kuras ietvaros notiek gan regulāra informācijas apmaiņa (e-pasti, whatsapp grupa), gan dažāda veida sadarbība kopienām un biedrībām svarīgu jautājumu risināšanā, gan projektu un pasākumu realizācijā.

Par īstenotajiem projektiem informācija tiek sniegtā sekojošā veidā:

- Paši projektu īstenotāji gatavo informāciju savu organizāciju vai uzņēmumu mājaslapās, kā arī ievieto to pašvaldības un partnerības informatīvajās vietnēs;
- VRG budžeta iespēju robežās veido televīzijas sižetus, kā arī VRG mājaslapā pieejams apkopojums par ieviestajiem projektiem.

Lēmumu pieņemšanas gadījumā, kurus nepieciešams apspriest ar teritorijas iedzīvotājiem un uzņēmējiem, kā arī gadījumos, kad jāsniedz apjomīga informācija, tiek izmantotas šādas pieejas:

- Apmācības, lai stiprinātu potenciālo projektu iesniedzēju kapacitāti;
- Informatīvie semināri, diskusijas un pasākumi.

Jaunajā plānošanas periodā paredzēts turpināt iepriekš aprakstīto praksi, kā arī ieviest jaunus informācijas sniegšanas un apmaiņas kanālus:

- Piedalīties pašvaldību rīkotajos lielākajos publiskajos pasākumos;
- Organizēt pieredzes apmaiņas braucienus uz citām VRG Latvijā vai ārvalstīs, lai padomi un potenciālos projektu iesniedzējus informētu par iespējām un atšķirīgām pieredzēm projektu ieviešanā.

---

³¹ www.daugavkrasts.lv

³² www.kekava.lv

5.2 PAPILDINĀTĪBAS NODROŠINĀŠANA AR EIROPAS SAVIENĪBAS KOHĒZIJAS POLITIKAS PROGRAMMU 2021.-2027. GADAM UN EIROPAS SAVIENĪBAS ATVESEĻOŠANĀS UN NOTURĪBAS MEHĀNISMA PLĀNU

Partnerība SVVA stratēģijas ieviešanas ietvaros motivēs potenciālos projektu iesniedzējus meklēt atbilstošus risinājumus un iespējas īstenošanai projektus sinerģijā ar citu ES struktūrfondu atbalsta mērķiem.

Zemāk ir raksturoti tie SAM pasākumi, kuri ir saistīti ar stratēģijas mērķiem, tiem pakārtotām rīcībām un projektiem.

SAM atspoguļojumā ir saglabāta ES kohēzijas politikas programmas un ES Atveseļošanās un noturības mehānisma plāna³³ struktūra un numerācija, t.i., tie ir strukturēti atbilstoši Eiropas līmenī izvirzītajiem sešiem politiskajiem mērķiem, kuriem tiek novirzītas ES Kohēzijas politikas investīcijas Latvijā. Katram politiskajam mērķim ir izvirzīta viena vai vairākas prioritātes, kurām pakārtoti ir SAM un to pasākumi³⁴.

Politikas mērķis	Prioritāte	SAM	Pasākums / apraksts	Finansējuma saņēmēji	Papildinātība ar Partnerības stratēģijas mērķi un rīcību
Politikas mērķis "Zaļāka Eiropa" – klimatneutrālitāte, pielāgošanās klimata pārmaiņām un vides aizsardzība	2.1. prioritāte "Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās klimata pārmaiņām"	SAM 2.1.4. "Atjaunojamo energoresursu enerģijas veicināšana – saules enerģija u.c. AER elektroenerģija"	Atjaunojamo energoresursu enerģijas veicināšana – saules enerģija u.c. AER elektroenerģija/ <i>Atbalstāmās darbības:</i> Saules elektroenerģijas ražošanas un akumulācijas iekārtu uzstādīšana.	Komersanti, pašvaldību kapitālsabiedrības, energokopienas.	M1: Rīcība 1.1.
Politikas mērķis "Sociāla un iekļaujoša Eiropa" – vienlīdzīgas iespējas un piekļuve izglītībai, veselības aprūpei un darba tirgum, taisnīgi darba nosacījumi, sociālā aizsardzība un iekļaušana	4.2. prioritāte "Izglītība, prasmes un mūžizglītība"	SAM 4.2.4. "Veicināt mūžizglītību, jo īpaši piedāvājot elastīgas prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas iespējas visiem, nesmot vērā uzņēmējdarbības un digitālās prasmes, labāk prognozējot pārmaiņas un vajadzību pēc jaunām prasmēm, pamatojoties uz darba tirgus vajadzībām, atvieglojot karjeras maiņu un sekmējot profesionālo mobilitāti"	4.2.4.1. Atbalsts nozaru vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai/ <i>Atbalstāmās darbības:</i> Atbalsts komersantu nodarbināto apmācībām darbaspēka produktivitātes paaugstināšanai.	Biedrības un nodibinājumi.	M2: Rīcība 2.2. un 2.3.

³³ <https://www.esfondi.lv/normatvie-akti-un-dokumenti/atveselosanas-fonds-main/latvijas-atveselosanas-fonda-plans>.

³⁴ Informācija sagatavota balstoties uz "Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmu 2021.-2027.gadam" (Programma) un tās pielikumiem (Eiropas Komisija apstiprināja 2022.gada 25.novembrī).

Avots: www.esfondi.lv

	4.3. prioritāte “Nodarbinātība un sociālā iekļaušana”	SAM 4.3.2. “Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās”	Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās/ <i>Atbalstamās darbības:</i> Kultūras infrastruktūras atjaunošana un restaurācija, teritorijas labiekārjašanas darbi, teritorijas labiekārtojuma elementu iegāde, būvuzraudzība, projekta vadība, kustamās mantas iegāde; Kultūras operatoru kapacitātes stiprināšana sociāli iekļaujošu inovačīvu kultūras pakalpojumu attīstīsanai, tai skaitā stiprinot kultūras operatoru lomu vietējās kopienās un mērķauditorijas vajadzībās balstītu pakalpojumu sniegšanu; Atbalsts jauna, uz sociālo iekļaušanu orientēta kultūras piedāvājuma radīšanai, kā arī kultūras pakalpojumu saturiskā tvēruma paplašināšana, vienlaikus attīstot jaunas pieejas, un stiprinot sadarbību ar dažādu jomu operatoriem; Kultūras operatoru sniegto pakalpojumu pieejamības veicināšana, tostarp pieejamība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un citām sociāli maz aizsargātām grupām ar zemu kultūras līdzdalības īpatsvaru.	Pašvaldība, pašvaldības iestāde, valsts akciju sabiedrība vai valsts kapitālsabiedrība, NVO un privātie kultūras operatori.	M2: Rīcība 2.1.
Politikas mērķis “ledzīvotājiem tuvāka Eiropa”, veicinot visu veidu teritoriju un vietējo iniciatīvu ilgtspējīgu un integrētu attīstību”	5.1. prioritāte “Reģionu līdzsvarota attīstība”	SAM 5.1.1. “Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās”	5.1.1.1. Infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam/ <i>Atbalstamās darbības:</i> Komercdarbības mērķiem paredzēto ēku un to infrastruktūras attīstīšana, teritorijas potenciāla attīstīšanai nepieciešamo industriālo pieslēgumu ierīkošana un to saistītās jaudas palielināšana, teritoriju sagatavošana privāto investīciju piesaistei un darba vietu izveidei, u.c. saistītie ieguldījumi publiskajā infrastruktūrā saskaņā ar komersantu pieprasījumu, nodrošinot tiem atbilstošu uzņēmējdarbības vidi. Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamo teritoriju attīstība, jaunu darba vietu radīšana, komersantu nefinanšu investīciju piesaistīšana, darba algu fonda palielināšana.	Pašvaldības, to izveidotās iestādes, pašvaldību kapitālsabiedrības, publiski privātās kapitālsabiedrības	M2: Rīcība 2.1.

		<p>5.1.1.3. Publiskās ārtelpas attīstība/ <i>Atbalstāmās darbības:</i> Integrēti ieguldījumi publiskajā ārtelpā (piemēram, parks, skvērs, promenāde, publiski pieejama atpūtas zona, t.sk. Baltijas jūras piekrastē), identificējot primāri svarīgas vietas, kur ieguldījumi var sniegt vislielāko atdevi, uzlabot sabiedrības drošību vai dzīves vides kvalitāti, kas var ietvert multifunkcionālus risinājumus, zaļo un zilo infrastruktūru (piemēram, zaļās salas, zaļos žogus, velosipēdu novietnes, caurlaidīgu zemes segumu).</p> <p>5.1.1.6. Kultūras mantojuma saglabāšana un jaunu pakalpojumu attīstība/ <i>Atbalstāmās darbības:</i> Valsts nozīmes kultūras pieminekļu atjaunošana un restaurācija. Ar valsts nozīmes aizsargājamiem kultūras pieminekļiem saistītās infrastruktūras būvju, kas ir vērsti uz kultūras mantojuma saglabāšanu, aizsardzību un attīstību, atjaunošana un restaurācija un publiskās ārtelpas attīstīšana atbalstāmo objektu apkārtnē. Jaunu pakalpojumu izveide, paplašinot kultūras mantojuma objektu saturisko piedāvājumu.</p>	<p>Pašvaldības, to izveidotās iestādes, pašvaldību kapitālsabiedrības</p>	M2: Rīcība 2.1.
--	--	---	---	-----------------

Papildinātība ar ES Atveselošanās un noturības mehānisma plāna specifiskajiem atbalsta mērķi

Reformu un investīciju virziens	Plānotās investīcijas	Papildinātība ar Partnerības stratēģijas mērķi un rīcību
Komponente 2. DIGITĀLĀ TRANSFORMĀCIJA		
2.2. Uzņēmumu digitālā transformācija un inovācijas	2.2.1.3.i. Atbalsts jaunu produktu un pakalpojumu ieviešanai uzņēmēdarbībā	M1: Rīcība 1.1
2.3. Digitālās prasmes	2.3.2.1.i. Digitālās prasmes iedzīvotājiem, tsk. jauniešiem	M2:Rīcība 2.2. un 2.3
Komponente 3. NEVIENLĪDZĪBAS MAZINĀŠANA		
3.1. Reģionālā politika	3.1.1.3.i. Investīcijas uzņēmēdarbības publiskajā infrastruktūrā industriālo parku un teritoriju attīstīšanai reģionos	M1: Rīcība 1.1
	3.1.2.1.i. Publisko pakalpojumu un nodarbinātības pieejamības veicināšanas pasākumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem	M1: Rīcība 1.1

5.3 PROJEKTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJU NOTEIKŠANAS PRINCIPI UN KĀRTĪBA, TOSTARP INTEREŠU KONFLIKTA NOVĒRŠANA

Projektu iesniegumu pieņemšana, vērtēšana un lēmumu pieņemšana tiks nodrošināta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai intervencē "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana"³⁵.

Lēmumu par projektu kārtas izsludināšanu, projektu iesniegšanas termiņiem un pieejamo finansējumu katrai rīcībai pieņem ELFLA Padome.

Partnerība sludinājumus par LEADER projektu kārtas izsludināšanu un iesniegumu pieņemšanu ievieto Partnerības mājaslapā <https://daugavkrasts.lv/>, kā arī nosūta Lauku atbalsta dienestam ievietošanai mājaslapā <https://www.lad.gov.lv/lv> un VRG darbības teritorijā esošajai pašvaldībai ievietošanai tās mājaslapā un drukātajā izdevumā.

Interesenti ar SVVA stratēģiju un projekta pieteikuma sagatavošanai nepieciešamajiem dokumentiem un nosacījumiem var iepazīties Partnerības un Lauku atbalsta dienesta mājaslapās vai klātienē Partnerības birojā.

Visi projektu pieteikumi ir jāiesniedz Lauku atbalsta dienesta Elektroniskās pieteikšanās sistēmā. Lai iesniegtu projekta pieteikumu, projekta iesniedzējam ir jākļūst par Lauku atbalsta dienesta klientu³⁶.

Projektu vērtēšanu nodrošinās ELFLA padome - vērtēšanas komisija, kura darbojas uz Partnerības padomes apstiprināta nolikuma pamata, kurā aprakstīta ELFLA padomes - vērtēšanas komisijas izveidošanas kārtība, tās uzdevumi, pienākumi un atbildība, t.sk. interešu konflikta novēršana, un kurš būs publiski pieejams visiem interesentiem³⁷.

ELFLA padome - vērtēšanas komisija projektu pieteikumus izvērtēs atbilstoši kritērijiem, kuru vērtēšanas skala un kritēriju apraksts tiks izstrādāts un apstiprināts LEADER projektu vērtēšanas nolikumā.

Projektu pieteikumu vērtēšanas kārtība:

- katru projekta pieteikumu vērtē ELFLA padomes - vērtēšanas komisijas locekļi;
- projektu vērtēšanas laikā projektu iesniedzējiem tiek lūgts prezentēt iesniegto projektu vērtēšanas komisijai;
- ja kādā no projektu vērtēšanas kritērijiem: „Projekts atbilst SVVA stratēģijas mērķim, VRG darbības teritorijai un ir saskaņā ar rīcības plānā noteikto rīcību. Projektā ar pierādāmiem faktiem/ skaitļiem ir pamatota tā ietekme uz SVVA stratēģijas sasniedzamajiem mērķiem, rādītājiem” un/ vai “ Projektā ir pamatots tā devums/ ieguldījums VRG lauku teritorijā” saņems vērtējums „Nē”, tad projekts tālāk netiek vērtēts un tiek noraidīts;
- projekti, kuri iepriekš minētajos vērtēšanas kritērijos saņēmuši vērtējumu „Jā”, tiek vērtēti tālāk atbilstoši vispārējiem projektu vērtēšanas kritērijiem, un rindoti atbilstoši saņemto punktu skaitam.

Katrai SVVA stratēģijas rīcībai ir noteikts minimālais punktu skaits, kas projektam ir jāiegūst, lai tas būtu atbilstošs vietējās attīstības stratēģijai. Rīcību vērtēšanas kritēriji ir norādīti LEADER projektu vērtēšanas nolikumā, kas tiks ievietots Partnerības mājaslapā.

Katrai startēgijas rīcībai ir īpašie nosacījumi, kas norādīti šīs sadaļas turpinājumā.

M1: Rīcība 1.1. Atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai

Rīcības ietvaros tiks atbalstīti pasākumi un investīcijas saistībā ar jaunu pakalpojumu sniedzēju un ražošanas uzņēmumu veidošanos, un esošo uzņēmumu attīstību dažādās tautsaimniecības nozarēs, kā arī tirdzniecības vietu veidošana, un digitalizācijas procesu ieviešana uzņēmumos. Rīcība paredzēta iekārtu, tehnikas, aprīkojuma, informācijas tehnoloģiju un programmu nodrošinājuma iegādei un uzstādīšanai, būvniecībai un infrastruktūras izveidei.

Nosacījumi rīcībai:

- Savas ražotās produkcijas tirdzniecībai atbalstāma ir tirdzniecības vietu izveide (arī ārpus VRG teritorijas), interneta veikali, dalība izstādēs un zemnieku un amatnieku tirgū, bet uzņēmējiem, kas tirgo ne savu produkciju, tirdzniecības vietas atbalstāmas tikai partnerības teritorijā un nav atbalstāma interneta veikala izveide.

³⁵ <https://likumi.lv/ta/id/346333-valsts-un-eiropas-savienibas-atbalsta-pieskirasanas-kartiba-eiropas-lauksaimniecibas-fonda-lauku-attistibai-intervence-darbibu>

³⁶ <https://www.lad.gov.lv/lv/klientiem>

³⁷ <https://daugavkrasts.lv/>

- Netiek atbalstīta uzņēmējdarbība atjaunojamās enerģijas ražošanai kā pamatdarbības veidam.
- Netiek atbalstītas darbinieku apmācības un komandējumu izmaksas.
- Projekta iesniedzējam klātienē vai attālināti ir jāprezentē savs projekts ELFLA padomei – vērtēšanas komisijai.

M1: Rīcība 1.2. "Lauku bijete"

Rīcības ietvaros tiks atbalstīti pasākumi un investīcijas saistībā ar jaunu pakalpojumu sniedzēju un ražošanas uzņēmumu veidošanos, un jaunu esošo uzņēmumu attīstību dažādās tautsaimniecības nozarēs, kā arī digitalizācijas procesu ieviešana uzņēmumos. Rīcība paredzēta jaunu un/ vai lietotu iekārtu, tehnikas, aprīkojuma, kā arī informācijas tehnoloģiju un programmu nodrošinājuma iegādei un uzstādišanai.

Nosacījumi rīcībai:

- Netiek atbalstīta uzņēmējdarbība atjaunojamās enerģijas ražošanai kā pamatdarbības veidam.
- Netiek atbalstītas darbinieku apmācības un komandējumu izmaksas.
- Projekta iesniedzējam klātienē vai attālināti ir jāprezentē savs projekts ELFLA padomei – vērtēšanas komisijai.
- Rīcība tiek īstenoata saskaņā ar Zemkopības ministrijas apstiprināto metodiku "Fiksētas summas maksājums ar budžeta projekta aprēķina metodi "Lauku bijete" un to piemērošana Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plānā 2023.-2027. gadam".

M2: Rīcība 2.1. Publisko teritoriju labiekārtošana

Rīcības ietvaros tiks atbalstīti pasākumi un investīcijas saistībā ar publiskās infrastruktūras sakārtošanu, uzlabošanu, kas saskaņoti ar iedzīvotāju kopienām un to interesēm. Rīcība paredzēta iekārtu, aprīkojuma, iegādei un uzstādišanai, būvniecībai un infrastruktūras izveidei.

Nosacījumi rīcībai:

- Rīcībā netiek atbalstīta ceļu, ielu un ar tām saistītas infrastruktūras izbūve, rekonstrukcija, atjaunošana, u.c. darbības. Tieki atbalstīta veloinfrastruktūras uzlabošana un attīstība.
- Pašvaldības un pašvaldības iestāžu iesniegto projektu vai projektu, kuros pašvaldība un pašvaldības iestādes ir kā partneri, maksimālā iespējamā atbalsta intensitāte ir 70%, izņemot, ja tiek iesniegti projekti, kuros projekta idejas realizācijā iesaistās vismaz divi partneri, no kuriem tikai viens ir pašvaldība vai pašvaldības iestāde, t.sk. ar visu partneru finansiālu līdzdalību – 80%.
- Projekta iesniedzējam klātienē vai attālināti ir jāprezentē savs projekts ELFLA padomei – vērtēšanas komisijai.

M2: Rīcība 2.2. Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana

Rīcības ietvaros tiks atbalstītas biedrību, u.c. organizāciju aktivitātes, kas saistītas ar amatniecības, amatieru kolektīvu, u.c. sabiedrisko organizāciju darbības nodrošināšanu. Rīcības ietvaros attiecināmas ir mācību izmaksas. Rīcības ietvaros tiks atbalstīts pasākumu komplekss saistībā ar iekārtu, tehnikas, aprīkojuma iegādi un uzstādišanu iedzīvotāju kolektīvo sabiedrisko aktivitāšu veicināšanai, nodrošinot pēc iespējas plašāku iedzīvotāju iesaistīšanos sabiedriskajās aktivitātēs.

Nosacījumi rīcībai:

- Netiek atbalstīta tautas tērpas, koncerttērpas, citu māksliniecisko un sporta kolektīvu tērpas, apavu iegāde.
- Pašvaldības un pašvaldības iestāžu iesniegto projektu vai projektu, kuros pašvaldība un pašvaldības iestādes ir kā partneri, maksimālā iespējamā atbalsta intensitāte ir 70%, izņemot, ja tiek iesniegti projekti, kuros projekta idejas realizācijā iesaistās vismaz divi partneri, no kuriem tikai viens ir pašvaldība vai pašvaldības iestāde, t.sk. ar visu partneru finansiālu līdzdalību – 80%.
- Projekta iesniedzējam klātienē vai attālināti ir jāprezentē savs projekts ELFLA padomei – vērtēšanas komisijai.

Rīcība 2.3. Jauniešu iniciatīvas

Rīcības ietvaros tiks atbalstītas organizāciju, kas ikdienā darbojas jauniešu jomā, realizētās jauniešu iniciatīvas, lai nodrošinātu iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes, zināšanas un kompetences neformālās izglītības ceļā.

Nosacījumi rīcībai:

- Rīcība 2.3. "Jauniešu iniciatīva" tiek īstenota saskaņā ar Zemkopības ministrijas apstiprināto metodiku "Fiksētas summas maksājums "Jauniešu iniciatīva" un to piemērošana Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plānā 2023.- 2027.gadam".
- Netiek atbalstītas aktivitātes, kas ir vērstas uz organizācijas pamata pakalpojumu vai aktivitāšu nodrošināšanu.
- Projekta iesniedzējam klātienē vai attālināti ir jāpresentē savs projekts ELFLA padomei – vērtēšanas komisijai.

M3: Rīcība 3.1. Atbalsts kopienu un viedo ciemu aktivitātēm

Rīcības ietvaros tiks atbalstītas iedzīvotāju kopienu, to biedrību aktivitātes, kas saistītas ar iedzīvotāju kopienu veidošanos un attīstību, savstarpējo sadarbību, tīklošanos un viedo ciemu iniciatīvām.

Rīcības ietvaros tiks atbalstīts pasākumu komplekss saistībā ar iekārtu, tehnikas, aprīkojuma iegādi un uzstādīšanu iedzīvotāju kopienu veidošanās, nostiprināšanās un attīstības veicināšanai, nodrošinot pēc iespējas plašāku iedzīvotāju iesaistīšanos kopienas aktivitātēs un attiecīgās teritorijas dzīves kvalitātes sakārtošanā. Rīcības ietvaros attiecināmas ir mācību izmaksas iedzīvotāju iesaistes veicināšanai.

Nosacījumi rīcībai:

- Projekta iesniedzēji ir iedzīvotāju kopienu biedrības, to darbības virziens kopienu veidošanā un stiprināšanā ir norādīts statūtos, un tās pārstāv konkrētu novada apdzīvoto vietu.
- Projekta iesniedzējam klātienē vai attālināti ir jāpresentē savs projekts ELFLA padomei – vērtēšanas komisijai.

Interēšu konflikta novēršana

Uzsākot kuras projektu kārtas projektu vērtēšanu, ELFLA padomes – vērtēšanas komisijas locekļi iepazīstas ar iesniegto projektu sarakstu un informē, ja kādam no viņiem ir iespējams interēšu konflikti, piedaloties attiecīgajā projektu kārtā iesniegto projektu vērtēšanā. Interēšu konflikta pazīmes ir klasificētas ELFLA padomes – vērtēšanas komisijas nolikumā³⁸, kuru apstiprinājusi Partnerības padome, kā arī norādītas interēšu konflikta novēršanas deklarācijā (2.pielikums). Padomes protokolā tiek norādīts, ka konkrētais ELFLA padomes – vērtēšanas komisijas loceklis nepiedalās attiecīgās kārtas un rīcības projektu vērtēšanā. Pārējie ELFLA padomes - vērtēšanas komisijas locekļi aizpilda un paraksta interēšu konflikta novēršanas deklarāciju, apstiprinot, ka viņiem nepastāv interēšu konflikti ar attiecīgajā kārtā vērtējamiem projektiem (paraksta deklarācijas A sadāļu).

Partnerības izpildinstitūcija – valde un administratīvais vadītājs attiecībā uz ELFLA padomes – vērtēšanas komisijas darbu pilda sekretariāta lomu, protokolējot ELFLA padomes sēdes par projektu vērtēšanu un lēmumu pieņemšanu, kā arī paraksttiesīgā persona paraksta sākotnējos lēmumus par projektiem, lepriekšminētās personas pirms projektu vērtēšanas uzsākšanas paraksta interēšu konflikta novēršanas deklarāciju.

5.4 STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANAS PROCEDŪRA

Partnerības SVVA stratēģijas īstenošanas gaitu uzraudzīs un novērtēs Partnerības padome (Partnerības pārstāvju lēmējinstīcija), kura izveidota, ievērojot partnerības principu – katrs sektors: komercdarbība, valsts un pašvaldības iestādes, un NVO – padomē tiek pārstāvēts vienlīdzīgās proporcijās.

Padome nodrošina resursu fonda izlietojuma monitoringu un sagatavo ziņojumu par LEADER finansējuma izlietojumu un sasnietgtajiem rezultātiem.

Partnerība veic stratēģijas uzraudzību un novērtēšanu, uzraudzības un novērtēšanas pasākumi tiek veikti atbilstoši rīcības plāna īstenošanai paredzētajām projektu iesniegumu kārtām un rādītājiem. Pēc atbalstīto projektu saraksta apstiprināšanas katrā kārtā, Partnerība veic stratēģijas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas procedūru, katrā nākamajā kārtā nemot vērā arī iepriekšējās kārtas kvantitatīvos un kvalitatīvos rādītājus. Atbilstoši konstatētajām neatbilstībām vai problēmām, partnerības padome pieņem lēmumu (ja nepieciešams) par izmaiņu

³⁸ <https://daugavkrasts.lv/>

veikšanu SVVA stratēģijas rīcības plānā vai stratēģijā, vai citu pasākumu veikšanu, kas izriet no konstatēto neatbilstību/ problēmu rakstura.

Padome ir atbildīga par ikgadēju stratēģijas īstenošanas gada pārskata sagatavošanu, un iesniegšanu izskatīšanai, novērtēšanai Lauku atbalsta dienestam, kā arī par nepieciešamo izmaiņu veikšanu. Izvērtējuma rezultāti tiek izmantoti VRG turpmākās darbības kvalitātes uzlabošanā. Lai veicinātu Partnerības darbības teritorijas iedzīvotāju iesaistīšanas un aktivitātes pakāpes paaugstināšanos SVVA stratēģijas īstenošanai un turpmākai pilnveidošanai, apstiprinātā stratēģija tiks ievietota mājaslapā³⁹. Tādējādi tiks sniegtā iespēja ikvienam interesentam izskatīt dokumentu. Katras kārtas sludinājumā tiek norādīts, kur stratēģija publicēta un ikvienam pieejama. Par SVVA stratēģijas īstenošanas gaitu regulāri tiks sniegtā informācija Partnerības mājaslapā un sociālajos kontos, kas veicinās ikvienu sabiedrības locekļa aktīvu līdzdalību SVVA stratēģijas ieviešanas procesā - izstrādājot projektu pieteikumus.

Projektu sagatavošanā konsultācijas un uzraudzību veic Partnerības administratīvais vadītājs.

VRG ir ārpakalpojuma līgums ar grāmatvedi par Partnerības grāmatvedības kārtošanu.

Administratīvais vadītājs par SVVA stratēģijas un projektu realizācijas un ieviešanas gaitu atskaitās Partnerības padomes sēdēs.

Partnerība veiks ikgadēju rīcības plāna uzraudzību, un sniegs ziņojumu par rīcību ieviešanu vadoties pēc SVVA stratēģijā norādītajiem mērķu un rezultātu sasniegšanas kvantitatīvajiem rādītājiem.

5.5 STRATĒĢIJAS ĪSTENOŠANAS ORGANIZĒŠANA

VRG ir biedrība vai nodibinājums, kas reģistrēta biedrību un nodibinājumu reģistrā, tās organizatoriskajai struktūrai un kompetencēm jāatbilst likumā „Biedrību un nodibinājumu likums” noteiktajiem nosacījumiem. Līdz ar to augstākā lēmējinstītūcija ir biedru sapulce, kuras kompetences ir noteiktas iepriekš minētajā likumā. Pārstāvju lēmējinstītūcija ir partnerība (padome), kuras pienākumi un struktūra tiek noteikta Partnerības statūtos un nolikumā. Tā ir atbildīga par SVVA stratēģijas izstrādi un ieviešanu. ELFLA padome ir atbildīga par lēmumu pieņemšanu par projektu atbilstību stratēģijai. Tai ir jāievēro partneru gan procentuālā attiecība, gan interešu pārstāvniecība, t.i., attiecībā uz LEADER atbalstu jābūt pārstāvētām pašvaldības, uzņēmēju, NVO, lauksaimnieku, lauku sieviešu un jauniešu interesēm.

Partnerība:

1. veido vietējo dalībnieku spējas izstrādāt un īstenot darbības, tostarp sekmējot viņu projektu vadības spējas;
2. izsludina un organizē projektu iesniegumu pieņemšanu:
  - atbilstoši SVVA stratēģijā noteiktajam rīcības plānam;
  - ievērojot atklātu projektu iesniegumu konkursu nosacījumus (atsevišķām iniciatīvām, kuru uzsākšanai ir nepieciešams papildu aktivizējošais darbs, var tikt piemērota nepārtrauktā projektu iesniegumu pieņemšana).
3. izvērtē projektus un atlasa SVVA stratēģijai atbilstošos projektus, ievērojot:
  - stratēģijā noteikto un konkrētās LEADER projektu iesniegšanas kārtā izsludināto finansējuma apjomu rīcībai, SVVA stratēģijas Rīcības plānā norādīto attiecīnāmo izmaksu apjomu vienam projektam, un minimālo atbalsta intensitāti, kā arī tās palielināšanas kritērijus;
  - projektu atlases kritērijus saskaņā ar LEADER projektu vērtēšanas nolikumu;
  - lēmumu pieņemšanas procedūru (vērtēšanas procesā piemēro tādu nediskriminējošu un pārredzamu darbību atlases procedūru un kritērijus, kuros izvairās no interešu konflikta, un kuri nodrošina, ka neviens atsevišķa interešu grupa nekontrolē atlases lēmumus⁴⁰), paredzot iespēju pārsūdzēt atlases lēmumus;
4. veic projektu īstenošanas saturisko uzraudzību, kā arī pārrauga projektu īstenošanas virzību, izvērtē projektu un stratēģijas īstenošanas rezultātus, ievērojot uzraudzības un izvērtēšanas procedūras, kas iekļautas atbilstošajā SVVA stratēģijā.

Partnerības Padomes darba princips paredz komandas darbu un dažādi domājošu cilvēku spēju diskutēt, izteikt savas intereses, aizstāvēt savas vērtības un viedokli, panākt savstarpēju izpratni un vienošanos.

³⁹ <https://daugavkrasts.lv/>

⁴⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32021R1060> 33.panta 3b) apakšpunkts un 31.panta 2. b)apakšpunkts

Partnerības Padomes darbība balstās uz sekojošiem principiem: partnerība, ietvertība, līdzdalība, savstarpēja vienošanās (konsensus), atklātība un caurskatāmība, pēctecība.

Partnerības organizatoriskā struktūra un administratīvā darbība iepriekšējā plānošanas periodā ir ļāvusi optimāli izmantot pieejamos resursus un realizēt gan 2009.- 2013. gada, gan 2014.-2020. gada un 2021.-2022. gada pārejas perioda stratēģija, tādēļ 2023.-2027. gada SVVA stratēģijas ieviešanā un uzraudzībā tiek saglabāta tās esošā organizatoriskā struktūra.

6 FINANSĒJUMA SADALES PLĀNS

Nr. p. k.	Mērķis	Stratēģiskā plāna intervencē	
		atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu Stratēģiskā plāna intervencē)	atbalsta apmērs (euro)
1.	M1: Vietējo uzņēmumu izveide un attīstība Partnerības teritorijā	50%	268 964,35
2.	M2: Partnerības teritorijas iedzīvotāju labklājības paaugstināšana	35%	188 275,04
3.	M3: Kopienu aktivizēšana un attīstība Partnerības teritorijā	15%	80 689,30
3.1.	t.sk. Sadarbības projektiem	50%	40 344,65
	Kopā	100%	537 928,69
	t. sk. uzņēmējdarbības attīstībai	50%	268 964,35

PIELIKUMI

PIELIKUMS NR1: IEDZĪVOTĀJU APTAUJA

Aptauja tika organizēta elektroniskā formā no 19.04.2023.-04.05.2023.

Informācija par aptauju tika publicēta www.daugavrasts.lv

Respondentu skaits n=51

Mums ir svarīgs Jūsu viedoklis!

Biedrība "Partnerība Daugavkrasts" turpina darbu pie stratēģijas izstrādes 2023.-2027. gadam un LEADER finansējuma piesaistes partnerības darbības teritorijai, t.i., Ķekavas novadam. Līdz šim ir notikušas vairākas tikšanās, kurās apzinātas iedzīvotāju, nevalstiskā sektora pārstāvju un uzņēmēju idejas saistībā ar LEADER finansējuma ieguldījumu.

Aicinām ikvienu Ķekavas novada iedzīvotāju, uzņēmēju, nevalstisko organizāciju, uzņēmēju un pašvaldības pārstāvju aizpildīt anketu, lai precīzētu un papildinātu iespējamos darbības/ vajadzību un LEADER finansējuma ieguldīšanas virzienus, izstrādājot stratēģiju 2023.-2027. gadam.

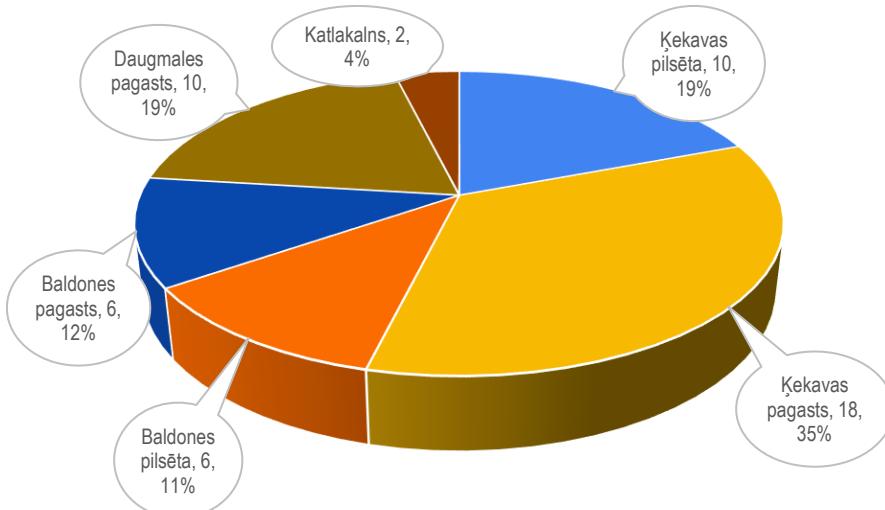
Aizpildot anketu, vēršam uzmanību, ka nākamajā periodā finansējums ir ierobežots, un lūdzam atbildēt, domājot par prioritātēm.

Jūsu atbildes gaidīsim līdz 3. maijam.

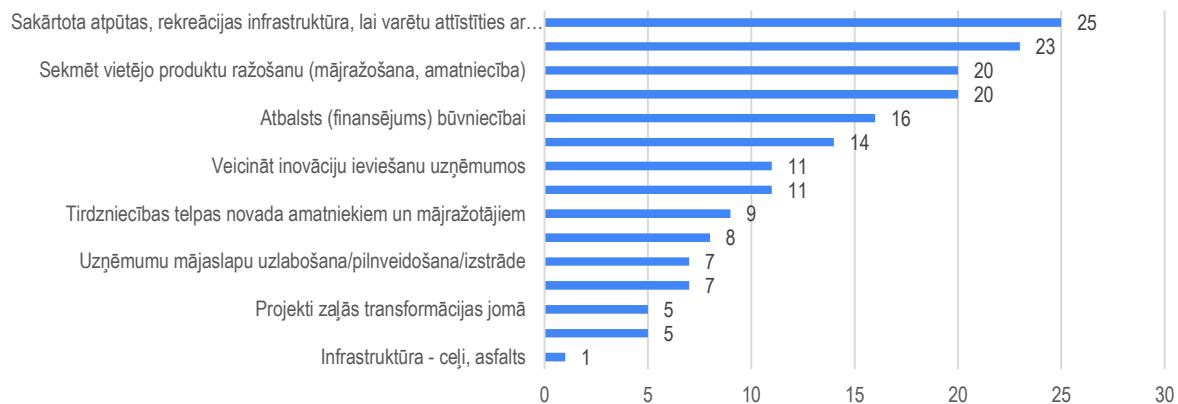
Anketas aizpildes laiks ir aptuveni 5-7 minūtes.

Biedrība "Partnerība Daugavkrasts" ir vietējā rīcības grupa, kas darbojas Ķekavas novada teritorijā. Apvienoja iedzīvotājus, nevalstisko organizāciju, uzņēmēju un pašvaldības pārstāvju, lai kopīgiem spēkiem veicinātu teritorijas attīstību un uzlabotu iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

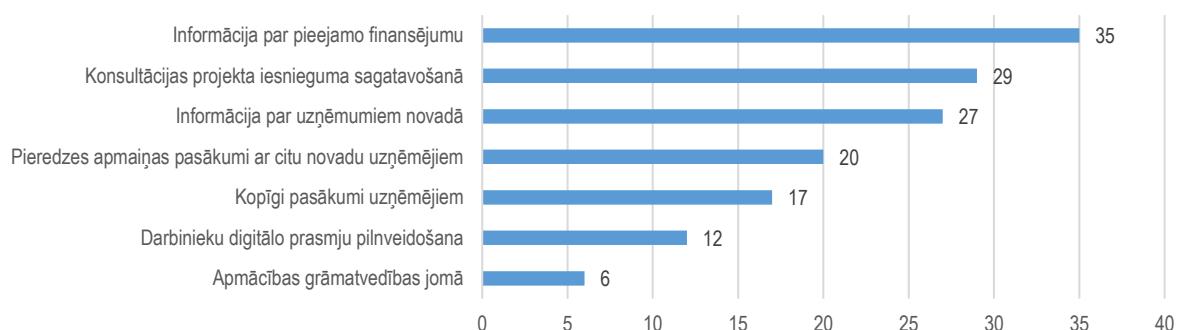
1. Lūdzu, norādiet savu dzīvesvietu vai uzņēmuma atrašanās vietu.

2. Lūdzu, **atzīmējet 3 aktivitātes**, kuras nākamajos 5 gados būtu primāri jāatbalsta, **lai teritorijā attīstītos uzņēmējdarbība**. Sadalā "Cits" ierakstiet savus ieteikumus, kāda veida atbalstam uzņēmējdarbības stiprināšanai būtu būtiska nozīme.

3. Lūdzu, norādiet, kas no zemāk minētā būtu jāievieš/ jāatbalsta, lai **partnerības teritorijā uzlabotos uzņēmējdarbības vide** (iespējami vairāki atbilstoši varianti).

Citas atbildes:

- Latvijas Tirdzniecības un Rūpniecības kamera ir kā paraugs, kā jāveido pasākumi. Pirmkārt, tās ir informatīvās inovāciju sesijas dažādu segmentu uzņēmējiem. Otrkārt, visiem pasākumiem jābūt prestižiem, nevis "atnācām papļāpāt". Tām ir jābūt, piemēram, "tehnoloģiju dienas, Ķekavā", kurā uzstājas eksperti. bet blakus telpā rosās uzņēmējam noderīgi pakalpojumu sniedzēji sākot ar telekomunikāciju piedāvājumiem, beidzot ar tehnikas paraugiem un demonstrējumiem. Par ekspertu nevar aicināt "vienkārši" uzņēmēju. Tam ir jābūt respektablam un patiesīsasniegumus ieguvušam.
- Palīdzēt visiem uzņēmējiem un atbalstīt visus vienādi a ne savējos....

4. Lūdzu, atzīmējet, **kādiem uzņēmējdarbības projektiem** varētu **piešķirt augstāku atbalsta intensitāti** (iespējami vairāki atbilstoši varianti).

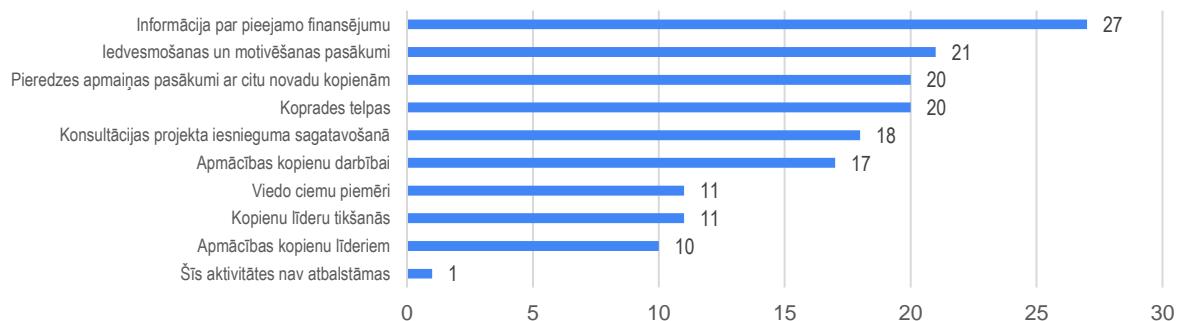

Citas atbildes:

- Visiem vajag 65%
- Par cik, kvalitatīvi Biznesa plāni nav paredzami, tad ir jābūt vienai nenoteiktas nozares nominācijai- piemēram, "Gada ideja". Varbūt kāds izdomās ideju, kas būs "superzvaigzne", ja izdosies izveidot prototipu. Varbūt tieši dronu Propelleru ražošana būtu super bizness, bet viņš, viens pats mājās tos drukās ar 3D printeri, no super viegla un

izturīga karbona materiāla. Visus pārējos pakalpojumus viņš saņems ārpakalpojumā, jo reāli- neko daudz nevajag, bet propelleru pārdošana, būtu, tajā skaitā eksports, kas pēc idejas, varētu būt joti ienesīgs. Ar to es gribu teikt-pēc standarta vērtēšanas šī biznesa ideja neiegūtu labus punktus, bet pēc fakta - šim uzņēmējam atbalsts dotu reālu pienesumu, lai ar lielu lēcienu uzsāktu biznesa realizāciju. Taču, ja atbalstu piedāvās tad, kad uzņēmējs jau uzsācis savu darbību pats, pirms tam "sakasot" finanses. Tad spīts un sāpe attur uzņēmēju no finanšu piesaistes nākotnē šādos projektos, jo pirms tam neviens nav noticejīs vai pat saņēmis atteikumu.

5. Lūdzu, atzīmējet **3 aktivitātes**, kuras nākamajos 5 gados būtu primāri jāatbalsta, **lai aktivizētu un attīstītu iedzīvotāju kopienas partnerības teritorijā**. Sadalā "Cits" ierakstiet savus ieteikumus, kāda veida atbalstam iedzīvotāju kopienu stiprināšanai būtu būtiska nozīme.

6. Lūdzu, norādiet, kas no zemāk minētā nākamajos 5 gados būtu primāri **jāatbalsta, lai biedrības un citas nevalstiskās organizācijas realizētu sabiedriskā labuma projektus** partnerības teritorijā. Sadalā "Cits" ierakstiet savus ieteikumus, kāda veida atbalstam nevalstiskā sektora organizāciju darbībā būtu būtiska nozīme.

Citas atbildes:

- Šīs aktivitātes nav atbalstāmas, katrs cents ir svarīgs uzņēmējdarbības attīstībai
- Pilsoniskās līdzdalības mācības iedzīvotājiem

7. Lūdzu, atzīmējet **3 vajadzības**, kādas nākamajos 5 gados būtu jāatbalsta **jauniešu aktivizēšanai un iesaistei**. Sadalā "Cits" ierakstiet savus ieteikumus jauniešu aktivitātēm, kuras būtu jāatbalsta.

Projektus varēs iesniegt pašvaldība, jaunatnes organizācijas vai organizācijas, kas darbojas ar jauniešiem. Plānotā viena projekta summa ir EUR 5000.

Citas atbildes:

- Jāšanas sports

- Atbalsts praktiskai darbībai dažādās tehnoloģijās (kokapstrāde, metālapstrāde, tekstila tehnoloģijas...).
- Publisku mototrasī, lai nebraukā pa mežu
- Šīs aktivitātes nav atbalstāmas, ktrs cents ir svarīgs uzņēmējdarbības attīstībai
- Redz, es uzaugu Rīgā. Tur viss bija pieejams- visi pulcīji skolā vai teritorijā ap to. Ķekavā citādi- teritorija liela. izvadāt bērnu grūti pluss-piedāvājums mazs vai grūti atrodams. Visi Feisbukā meklē info. Es piedāvāju, ka varētu izveidot Jauniešu interešu atsevišķi mājaslapu, (Ķekavas lapa ir oficiāla un pārpildīta + grūti orientēties tajā) kurā vecāki var apskatīt visus trenerus un pasniedzējus, kuri norādījuši profilā sertifikātu un atlauju trenēt bērnus. Papildus, vienā vietā būtu VISS info par šādiem pulcījiem. vērtīgi būtu ja varētu aktivitātes filtrēt pa vecuma kategorijām.
- Dažāda satura nometnes
- Teniss, veselības vingrošana
- Atbalstīt rotaļu laukumus un viņu uzturēšanu
- Sakārtot sporta laukumu pie Daugmales pamatskolas
- Atbilstoši jauniešu interesēm, vietējā mēroga sacensības, vairāk pievērst iespējām pilnveidot prasmes triku skūteru jomā, tas šobrīd ir aktuāli.

8. Lūdzu, atzīmējiet 3 vajadzības, kādas nākamajos 5 gados būtu jāatbalsta iedzīvotāju rekreācijas, sporta un atpūtas iespēju pilnveidošanai. Sadaļā "Cits" ierakstiet savus ieteikumus, kādas infrastruktūras izveide būtu jāatbalsta.

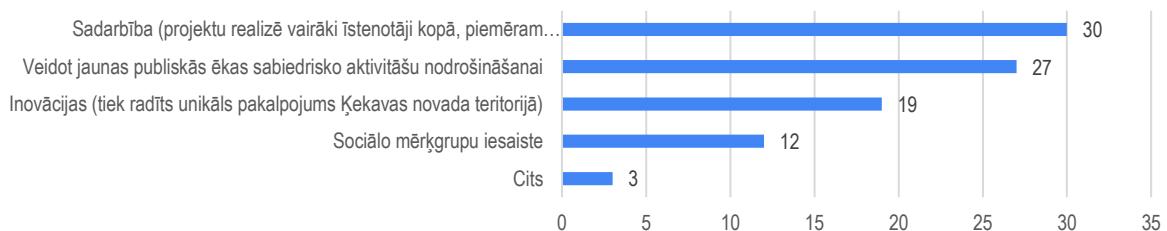

Citas atbildes:

- Publisku mototrasī
- Šīs aktivitātes nav atbalstāmas, ktrs cents ir svarīgs uzņēmējdarbības attīstībai. Īpaši uzsvars ir uz upju infrastruktūras objektiem (lai viņi paši ar to nodarbojas par savu naudu uz savas zemes).

9. Lūdzu, atzīmējiet, kādiem sabiedriskā labuma vai publiskās infrastruktūras projektiem varētu piešķirt augstāku atbalsta intensitāti (iespējami vairāki atbilstoši varianti). Sadaļā "Cits" ierakstiet savu variantu atbalsta intensitātes palielināšanai.

Nākamajā periodā pamata atbalsta intensitāte būs 70%, kuru partnerībai iespējams palielināt līdz 90%.

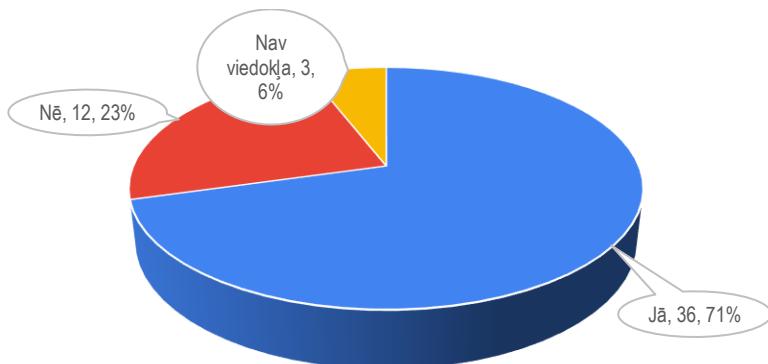

Citas atbildes:

- Infrastruktūra - apgaismojums, ceļi, gājēju ceļi
- Teritorijām, kas nav novada "centri" - Baloži, Ķekava, Baldone

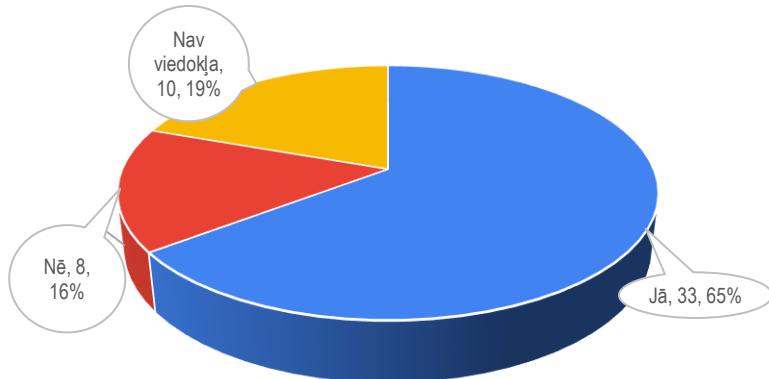
- Izglītojošas

10. Lūdzu, norādiet, vai **sabiedriskās infrastruktūras projekti** (piem., rekreācijas zonas, bērnu laukumiņi, sporta aktivitāšu vietas, u.c.) būtu **jāsaskaņo ar iedzīvotāju vēlmēm**.

11. Lūdzu, norādiet, vai būtu **lietderīgi stratēģijā definēt stratēģiskos projektus publiskās infrastruktūras labiekārtošanai** novadā.

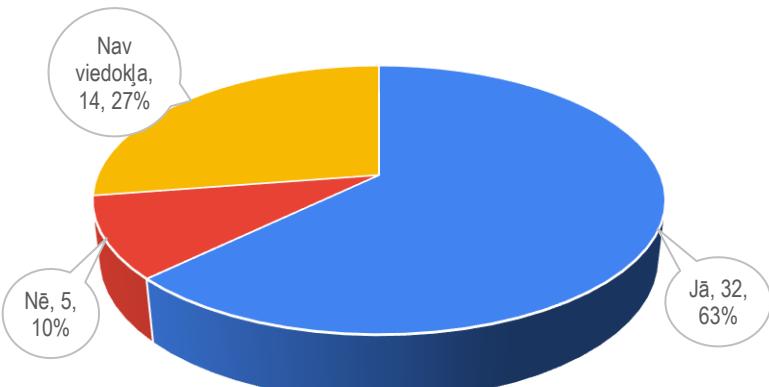
Stratēģiskais projekts ir stratēģijā definēts konkrēts projekts (ar nosaukumu, mērķi, piem., kopstrādes telpas ierīkošana Ķekavā), kura realizācijai tiek rezervēts finansējums.

12. Lūdzu, norādiet, vai **stratēģijā būtu jāparedz sadarbības projekti**.

Sadarbības projekti ir projekti, kuros vietējās rīcības grupas sadarbojas gan starptautiskā, gan vietējā mērogā, lai veicinātu teritorijas attīstību.

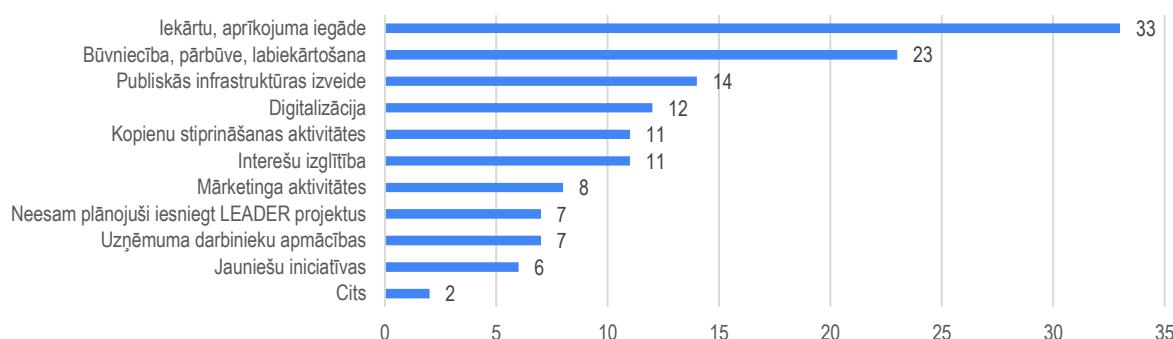
Partnerība Daugavkrasts ir īstenojusi projektus, kas veicina tūrisma attīstību (Tūrisms kopā, EXIT RĪGA, Daugavsbasmalas), sociālo uzņēmējdarbību, jauniešu iniciatīvas, zirgu tūrisma saimniecību sadarbību.

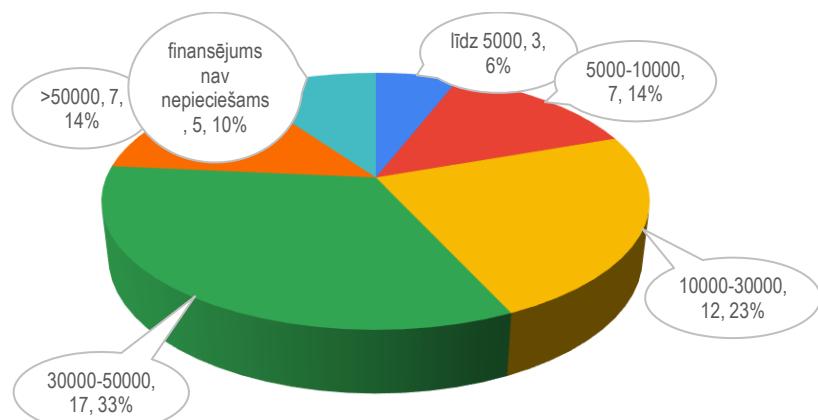
13. Lūdzu, atzīmējiet Jūsu ieskatā **2 būtiskākās aktuālās sadarbības projektu tēmas**. Sadalā "Cits" ierakstiet savu variantu sadarbības projektu tēmām.

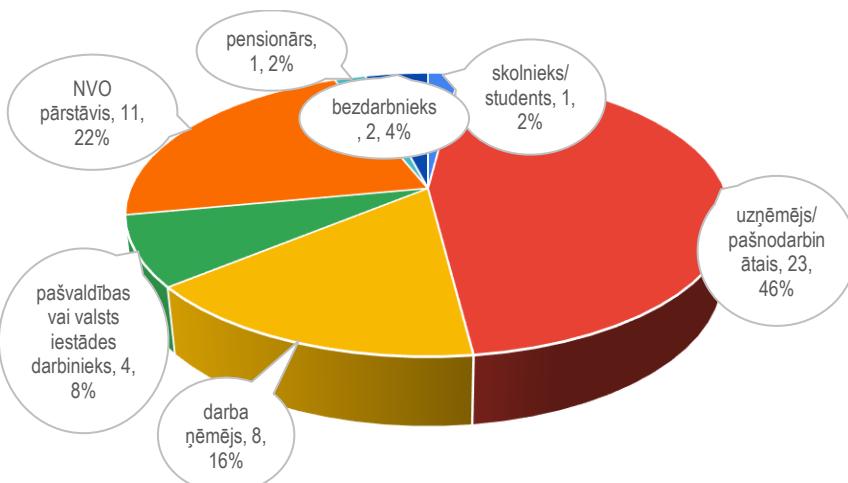
14. Lūdzu, atzīmējet, **uz kāda veida atbalstu Jūsu uzņēmums/ nevalstiskā organizācija varētu pretendēt** tuvākajos 5 gados (iespējamās vairākas atbildes). Sadalā "Cits" ierakstiet savu variantu projekta aktivitātēm.

15. Lūdzu, norādiet, cik liels **finansējums (EUR)** būtu nepieciešams **Jūsu idejas īstenošanai**.

16. Jūsu nodarbošanās:

PIELIKUMS NR2: INTEREŠU KONFLIKTA NEESAMĪBA

Biedrības „Partnerība Daugavkrasts”

ELFLA padomes - vērtēšanas komisijas loceklā/ paraksttiesīgās personas/ ELFLA padomes sēdes protokolētāja

SVVA stratēģijas .....rīcībā iesniegto projektu iesniegumu vērtēšanai/ lēmumu parakstīšanai/ ELFLA padomes sēžu protokolu sagatavošanai

INTEREŠU DEKLARĀCIJA

Interešu konflikts **nepastāv**, dalībnieks paraksta apliecinājumu **A**:

Vārds, uzvārds:	
Organizācija, amats:	
A	
Apliecinu, ka man nav tādu apstākļu (skatīt zemāk interešu konflikta pazīmes), kuru dēļ es, personīgu motīvu vadīts (-a), varētu būt ieinteresēts (-a) konkursa rezultātos par labu kādam pretendentam un kuri varētu ietekmēt manu objektivitāti lēmumu pieņemšanā.	
Datums: _____	
Paraksts: _____ / _____ / _____	

Gadījumā, ja **pastāv** interešu konflikts, dalībnieks par to informē, parakstot sadālu **B**.

B
Informēju, ka man ir apstākļi (skatīt zemāk interešu konflikta pazīmes), kuru dēļ es varētu nonākt interešu konfliktā un kuri varētu ietekmēt manu objektivitāti lēmumu pieņemšanā:
_____ _____ _____
_____ (papildu informācija par apstākļiem, kas veido interešu konfliktu)
Datums: _____
Paraksts: _____ / _____ / _____

Interešu konflikta pazīmes

ELFLA padomes - vērtēšanas komisijas loceklis/ paraksttiesīgā persona/ ELFLA padomes sēdes protokolētājs atrodas interešu konfliktā, ja:

- Ir projekta iesniedzēja institūcijas (piem. valde, padome, u.c.) darbinieks vai biedrs, vai darbojas kādā projekta iesniedzēja izveidotā institūcijā (piem., komisijā, u.c.), kas saistīta ar lēmumu pieņemšanu par projekta sagatavošanu.
- Gūst finansiālu vai mantisku labumu no kāda projekta tā apstiprināšanas gadījumā.
- Projekta iesniedzēji ir radinieki (tēvs, māte, vecāmāte, vecaistēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusmāsa, pusbrālis, laulātais), kā arī radinieki gūst finansiālu vai mantisku labumu no kāda projekta tā apstiprināšanas gadījumā.